ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย 4/2564

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM COUNCIL OF THAILAND
สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบัน คาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายไตรมาส) และเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการและภาครัฐเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจวางแผนด้านการลงทุน ด้านกำลังคน และด้านอื่น ๆ ต่อไป

การศึกษาแบ่งออกเป็น 12 ส่วน ได้แก่

1. สถานการณ์ทั่วไปด้านการท่องเที่ยวและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในไตรมาสนี้
2. สถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า
3. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย
4. การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาสนี้
5. ภาวะการณ์จ้างงานของสถานประกอบการ
6. อัตราการเข้าพักในธุรกิจที่พักแรมในไตรมาส 4/2564
7. ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 4/2564
8. การวางแผนท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทยในไตรมาส 1/2565
9. ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้านการท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2564
10. การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 1/2565
11. การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ
12. ข้อเสนอแนะ

การอ่านค่าดัชนี

ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 โดย

- **ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวดีกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา**
- **ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเหมือนกันกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา**
- **ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวแย่กว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา**

47

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว
ในไตรมาสที่ 4/2564 เท่ากับ 47
สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **อยู่ในระดับที่**
ต่ำกว่าปกติมากที่สุด
แต่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมา**มาก**
(ไตรมาสที่ 3/2564 ค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 7)

ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ **ไตรมาสที่ 1/2565 เท่ากับ 63**
สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่า
ในไตรมาสหน้าสถานการณ์ท่องเที่ยว จะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้
โดยยกระดับจาก**ระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด**ไปอยู่ใน
ระดับต่ำกว่าปกติมาก

63

ไตรมาสที่ 4/2564 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ **342,024** คน
ทั้งปีประมาณ **427,869** คน
และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ**ทั้งปี**ประมาณ **37,739.44** ล้านบาท

- **ภาคเหนือ** มีสถานการณ์ท่องเที่ยว **ดีขึ้นมากกว่าภูมิภาคอื่น** ตามมาด้วยกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตามลำดับ **ส่วนภาคกลาง** มีสถานการณ์ท่องเที่ยวที่ **แย่ที่สุด**
- **ไตรมาสนี้**สถานประกอบการกลับมาเปิดบริการตามปกติ **เพิ่มมากขึ้น** เป็น **ร้อยละ 76** และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการ **เพิ่มขึ้น** เป็น **ร้อยละ 89**
- **ตลอดทั้งปี 2564** มีสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว **ปิดถาวร** ประมาณ **ร้อยละ 6**
- **ไตรมาสนี้** รายได้ของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมี **รายได้กลับมา** ประมาณ **ร้อยละ 18** ซึ่ง**ดีขึ้นกว่า**ไตรมาส 2/2564 **(ร้อยละ 10)** และ 3/2564 **(ร้อยละ 9)** แต่ยัง**ต่ำกว่า**ไตรมาส 1/2564 **(ร้อยละ 22)**
- **ไตรมาสนี้** มีสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพียง **ร้อยละ 5** เท่านั้นที่ **ขาดแรงงาน** โดย **ธุรกิจสถานบันเทิง** มีการ **ขาดแคลนแรงงานมากที่สุด** รองลงมาเป็น**ธุรกิจร้านอาหาร**
- **ไตรมาสนี้ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก** เปิดทำการปกติ **ร้อยละ 86** มีอัตราการเข้าพักในภาพรวมทั่วประเทศ **ร้อยละ 32** ซึ่งเป็นอัตราการเข้าพักที่ **ดีที่สุดของปีนี้** โดย**ภาคเหนือ** มีอัตราการเข้าพัก **สูงที่สุด (ร้อยละ 39)** รองลงมาเป็น **กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 36) ภาคใต้** และ**ภาคตะวันออก (ร้อยละ 33)** ตามลำดับ **ส่วนภาคกลาง** มีอัตราการเข้าพัก **ต่ำที่สุด (ร้อยละ 25)**
- **ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก** ที่เปิดทำการ**เกินกว่ากึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57)** ยังมี**รายได้ติดลบ**หรืออยู่ใน**ภาวะไม่มีกำไร**
- **นักท่องเที่ยวต่างชาติ**มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย **80,926 บาท/คน/ทริป**

1 สถานการณ์ทั่วไปด้านการท่องเที่ยวและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในไตรมาสนี้ 2564

จากการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 3 ที่เริ่มเกิดขึ้นในสถานบันเทิงย่านทองหล่อก่อนเทศกาลสงกรานต์ 2564 โดยช่วงแรกของการระบาดอัตราการแพร่เชื้อไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงมากนัก เนื่องจากผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่ได้รับเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์อัลฟา (อังกฤษ) แต่แล้วประมาณ ***กลางเดือนพฤษภาคม*** พบผู้ติดเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้า (อินเดีย) ในแคมป์คนงานก่อสร้างย่านหลักสี่ เมื่อมีคำสั่งให้ปิดแคมป์คนงานก่อสร้างแห่งนี้ คนงานต่างเดินทางกลับจังหวัดภูมิลำเนา ซึ่งเป็นสาเหตุให้มีการนำเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์เดลตาไปแพร่กระจายในหลายจังหวัด หลังจากนั้นช่วง ***ต้นเดือนมิถุนายน*** เชื้อโควิด-19 สายพันธุ์อินเดียก็ได้แพร่กระจายไปทั่วประเทศ นับจากนั้นเป็นต้นมาการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์เดลต้าจึงได้กระจายไปทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว จนทำให้ระบบสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรองรับผู้ป่วยไม่เพียงพอ ส่งผลให้มีประชาชนเสียชีวิตจากการติดเชื้อโควิด-19 จำนวนมาก ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงประกาศ “ล็อกดาวน์” และ “เคอร์ฟิว” อีกครั้ง ใน***วันที่ 9 กรกฎาคม 2564*** (ครั้งแรก 1 เมษายน 2563) ***เดือนสิงหาคม*** เป็นช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทยรุนแรงที่สุด การประกาศ “ล็อกดาวน์” และ “เคอร์ฟิว” ส่งผลให้สถานประกอบการปิดกิจการชั่วคราวเกือบครึ่งประเทศ สถานบันเทิงถูกสั่งปิดทั้งหมด ร้านอาหารห้ามนั่งรับประทานในร้าน สวนสนุกและธีมพาร์คปิดกิจการร้อยละ 90 ห้างสรรพสินค้าในจังหวัดท่องเที่ยวหลักถูกสั่งปิด ดังนั้น ไตรมาส 3 จึงเป็นช่วงที่สถานการณ์ท่องเที่ยวย่ำแย่ที่สุดอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ด้วยเหตุนี้ภาครัฐจึงเร่งฉีดวัคซีนให้แก่ประชาชนทั่วประเทศ ***ปลายเดือนตุลาคม*** สัดส่วนของประชาชนที่ได้รับวัคซีนโควิด-19 มีจำนวนมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรงและเสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ รัฐบาลจึงผ่อนคลายมาตรการ “ล็อกดาวน์” โดยมีการปรับปรุงเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดเหลือ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสงขลา เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดที่เกิดขึ้นและเพื่อรองรับแผนการ เปิดประเทศที่จะเริ่มขึ้นใน***วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564*** ต่อมาช่วง ***ปลายเดือนพฤศจิกายน*** รัฐบาลประกาศยกเลิกพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวดทั้งหมด ทำให้มาตรการ “เคอร์ฟิว” ช่วงเวลา 23.00-03.00 น. ถูกยกเลิกไปด้วย

วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 รัฐบาลมีการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยการเพิ่มช่องทางให้นักท่องเที่ยวเข้ามายังประเทศไทยได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น มีวิธีเดินทางเข้าประเทศไทย 3 วิธี คือ 1) การเดินทางเข้าไทยด้วยวิธี TEST & GO คือ การเดินทางเข้าประเทศไทยโดยยกเว้นการกักตัวสำหรับผู้เดินทางที่ได้รับวัคซีนครบโดสจากประเทศต้นทางที่กำหนด 63 ประเทศ 2) การเดินทางเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวนำร่องในประเทศไทย (Sandbox) สำหรับผู้เดินทางที่ฉีดวัคซีนครบตามเกณฑ์ที่กำหนด 3) การเดินทางเข้าประเทศไทยโดยเข้าพักในสถานที่กักกันทางเลือก (Alternative Quarantine) นับจากมีการเปิดประเทศ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติมีจำนวนมากขึ้นจากประมาณ 20,000 คนในไตรมาส 3 เพิ่มขึ้นกว่า 400,000 คนในไตรมาส 4/2564 สถานประกอบการต่าง ๆ เริ่มมีทยอยเปิดกิจการอีกครั้ง ในเดือนพฤศจิกายน ประชาชนเริ่มออกมาจับจ่ายใช้สอยตามห้างสรรพสินค้าและร้านอาหารตามปกติ ประกอบกับเดือนนี้จำนวนผู้ติดเชื้อทั่วประเทศลดลงมาก จากที่เคยติดเชื้อมากที่สุดวันละเกือบ 30,000 คน ในเดือนสิงหาคม ลดลงเหลือประมาณวันละ 5,000 คน ส่งผลให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ในไตรมาส 4/2564 เป็นฤดูท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทย เนื่องจากเริ่มเข้าสู่ฤดูหนาวของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประชาชนต่างอยากเดินทางท่องเที่ยวไปสัมผัสกับอากาศหนาว ประกอบกับมีช่วงวันหยุดยาวหลายช่วง อีกทั้งภาครัฐออกมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวผ่านโครงการ ***“เราเที่ยวด้วยกัน ระยะ 3”*** และ ***“ทัวร์เที่ยวไทย”*** ตลอดจนมีการกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนผ่านโครงการ ***“คนละครึ่ง ระยะ 3”*** ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2564 คึกคักขึ้นมาอีกครั้ง

ช่วงต้นของไตรมาส 4/2564 เครื่องจักรทางเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกำลังฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องจากมาตรการสนับสนุนจากภาครัฐในหลาย ๆ โครงการ และมีแผนเดินหน้าเปิดประเทศระยะ 2 ในเดือนมกราคม 2565 แต่ปลายไตรมาส 4 ข่าวการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์ ***โอมิครอน*** ที่เกิดการกลายพันธุ์ครั้งแรกในประเทศแอฟริกาใต้เมื่อปลายเดือนพฤศจิกายน ต่อมาในเดือนธันวาคม ได้มีการแพร่ระบาดไปยังประเทศต่าง ๆ กว่า 100 ประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะในทวีปยุโรปซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาว ประชาชนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในสถานที่ปิด ส่งผลให้เชื้อโควิด-19 สายพันธุ์ ***“โอมิครอน”*** มีการแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วและเร็วกว่าเชื้อสายพันธุ์เดลต้า 2-5 เท่า ประเทศอังกฤษมีผู้ติดเชื้อเกือบ 100,000 คนต่อวัน และประเทศอื่น ๆ ในทวีปยุโรปก็มีอัตราผู้ติดเชื้อที่สูงเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้รัฐบาลไทยประกาศชะลอการเดินทางเข้าประเทศของนักท่องเที่ยวต่างชาติในช่วงเทศกาลปีใหม่ โดยชะลอการรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศด้วยวิธี Test & Go ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทยมากที่สุด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 80 ของจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศไทย มีผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติยกเลิกการจองห้องพักในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ในทันที และคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางเข้าประเทศไทยในไตรมาส 1/2565 จะลดลงเป็นจำนวนมาก ขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สายพันธุ์ “โอมิครอน” ยังคงอยู่ในช่วงติดตามข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณามาตรการการเข้ามาของนักท่องเที่ยวต่างชาติในระยะต่อไป

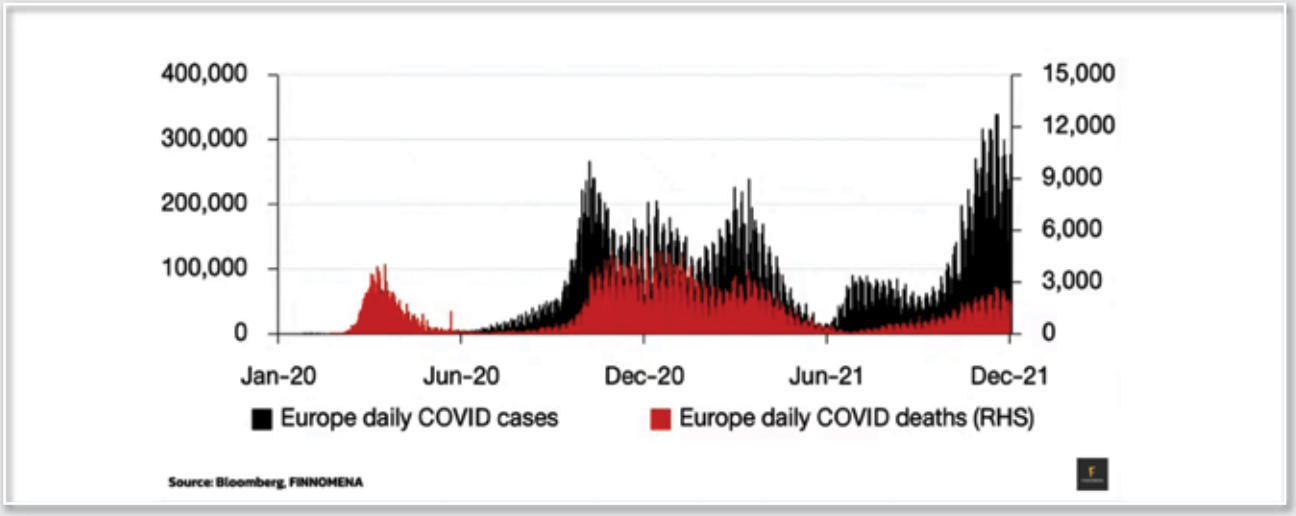
2 ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า

2.1 ปัจจัยภายนอกประเทศ

2.1.1 ปัจจัยสนับสนุน

เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจประเทศคู่ค้ายังคงฟื้นตัวอย่างต่อเนื่อง กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) คาดการณ์เศรษฐกิจโลกปี 2565 โตที่ร้อยละ 4.9 และ 4.5 ตามลำดับ ก่อนที่องค์การอนามัยโลก (WHO) จะประกาศว่าเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอนเป็นสายพันธุ์ที่น่ากังวล โดยผลจากความเสี่ยงที่ไม่แน่นอนอาจทำให้เศรษฐกิจโตลดลง เนื่องจากผลกระทบของมาตรการล็อกดาวน์ และภาวะชะงักงันที่เกิดจากเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอน

หลายประเทศมีการฉีดวัคซีนโควิด-19 ครอบคลุมประชากรมากขึ้น ซึ่งส่งผลบวกต่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและการส่งออก ถึงแม้วัคซีนไม่สามารถป้องกันการระบาดของเชื้อโควิด-19 สายพันธุ์โอมิครอนได้ แต่ก็สามารถลดอาการรุนแรงและลดอัตราการตายของโรคได้ โดยจะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 ในทวีปยุโรปในไตรมาส 4/2564 สูงกว่าจำนวนผู้ติดเชื้อในไตรมาส 4/2563 มาก แต่อัตราการตายไตรมาส 4/2564 ต่ำกว่าอัตราการตายในไตรมาส 4/2563 ทั้งนี้เนื่องจากในไตรมาส 4/2563 เป็นช่วงที่ทวีปยุโรปฉีดวัคซีนยังไม่ครอบคลุมประชาชนทั่วประเทศนั่นเอง

ภาพที่ 1 จำนวนผู้ติดเชื้อและจำนวนผู้เสียชีวิตจากโรคโควิด-19 ในทวีปยุโรป ตั้งแต่ 20 มกราคม 2563 - 21 ธันวาคม 2564

มียาเม็ดต้านโควิด-19 ได้แก่ ยาโมลนูพิราเวียร์ของบริษัทเมอร์ค และยาแพกซ์โลวิดของบริษัทไฟเซอร์ โดยพบว่า ยาเม็ดทั้งสองตัวมีประสิทธิภาพในการรักษาผู้ป่วยที่เป็นโรคโควิด-19 ในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง เหมาะสำหรับผู้ป่วยโควิด-19 ที่ปัญหาสุขภาพ เช่น โรคอ้วน โรคเบาหวาน โรคหัวใจ และคนชรา

2.1.2 ปัจจัยเสี่ยง

ไวรัสโควิด-19 ยังคงระบาดต่อเนื่องและยืดเยื้อ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2564 พบไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์ใหม่ ***"โอมิครอน"*** ระบาดอย่างรวดเร็วลุกลามไปแล้วกว่า 100 ประเทศทั่วโลก ข้อมูลเบื้องต้นชี้ว่าโอมิครอนมีความรุนแรงน้อยกว่าสายพันธุ์อื่น ๆ ที่เคยระบาดก่อนหน้านี้ แต่ถ้าหากจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ก็อาจทำให้จำนวนผู้ป่วยหนักพุ่งขึ้นตามจนเกินกำลังของระบบสาธารณสุขที่จะรองรับได้ ซึ่งนับเป็นความเสี่ยงที่อาจทำให้หลายประเทศจำเป็นต้องกลับมาประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์อีกครั้งในปี 2565 ส่งผลกระทบต่อห่วงโซ่การผลิตของโลกที่อาจจะยืดเยื้อต่อไปอีก

ปัญหาเงินเฟ้ออย่างต่อเนื่องในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ข้อมูลเดือนพฤศจิกายน 2564 สหรัฐและอังกฤษมีอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 6.8 และ 5.1 ตามลำดับ ขณะที่ไทย อัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 2.7 ธันวาคม 2564 ตุรกี มีอัตราเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 36 สูงที่สุดในรอบ 19 ปี เยอรมันมีอัตราเงินเฟ้อสูงสุดในรอบ 29 ปี ปัญหาเงินเฟ้อสูงขึ้นในช่วงที่การเติบโตทางเศรษฐกิจกำลังชะลอตัว มีความเสี่ยงมากขึ้นที่เศรษฐกิจทั่วโลกจะซบเซาเนื่องจากราคาสินค้าของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น กระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคและการท่องเที่ยวได้ในอนาคต

ปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์และค่าระวางสูง จากปัจจัยการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก ทำให้ปริมาณการส่งออกและนำเข้าสูงขึ้น จนเกินความสามารถในการรองรับของท่าเรือ ซึ่งส่งผลกระทบให้ขาดแคลนตู้ส่งสินค้า ขาดแคลนวัตถุดิบนำเข้า ค่าระวางสูงขึ้น ราคาสินค้าสูงขึ้น และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น อาจส่งผลให้อัตราการขยายตัวการส่งออกของไทยลดลง

ราคาน้ำมันดิบโลกปรับตัวสูงขึ้น ปี 2564 ราคาน้ำมันดิบสูงขึ้นร้อยละ 50 ณ วันที่ 30 ธันวาคม 2564 น้ำมันดิบเบรนท์ ส่งมอบเดือนมีนาคม 2565 ปิดที่ 76.99 ดอลลาร์/บาร์เรล โดยได้แรงหนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโควิด-19 กระทบต่อต้นทุนการขนส่งและการผลิตสินค้า ส่งผลให้ราคาสินค้าแพงขึ้นและเกิดภาวะเงินเฟ้อตามมา

นโยบายโควิดเป็นศูนย์ (Zero Covid) ของจีน อาจส่งผลให้การส่งออกของไทยลดลง เนื่องจากต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นในการตรวจหาเชื้อโควิด-19 การขนส่งที่ต้องใช้ระยะเวลาในการผ่านด่านต่างๆ มากขึ้น และหากจีนยังใช้ Zero Covid อย่างต่อเนื่องในปี 2565 อาจทำให้การส่งออกของไทยไปจีนลดลง ส่งผลต่อรายได้ของประชาชนไทย

2.2 ปัจจัยภายในประเทศ

2.2.1 ปัจจัยเสริม

มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยขยายสิทธิ์ ***"ทัวร์เที่ยวไทย"*** ไปจนถึง 30 เมษายน 2565 และเพิ่มห้องพักในโครงการ ***"เราเที่ยวด้วยกัน"*** อีก 2 ล้านห้อง กระตุ้นการท่องเที่ยวถึงเทศกาลสงกรานต์ นอกจากนี้ยังมีโครงการ ***"Thailand Festival Experience"*** ดำเนินการโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางของนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติไม่น้อยกว่า 200,000 คนต่อครั้ง และสร้างรายได้สู่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและการบริการไม่น้อยกว่า 2,347 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย 3 โครงการย่อย ได้แก่ 1) โครงการ Amazing Sports & Extreme Month 2) โครงการ Dazzling of the Andaman 3) โครงการ Music Festival & Rhythm in Memory

มาตรการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ประชาชน วันที่ 21 ธันวาคม 2564 รัฐบาลอนุมัติมาตรการเพิ่มกำลังซื้อ 3 มาตรการ ได้แก่ ***"ช้อปดีมีคืน"*** เริ่มใช้ได้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม - วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 สามารถนำใบเสร็จมาลดภาษีได้สูงสุด 30,000 บาท/คน ***"โครงการคนละครึ่ง ระยะ 4"*** เริ่มใช้ได้ตั้งแต่ 1 มีนาคม - 30 เมษายน 2565 และ **"การลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมสำหรับที่อยู่อาศัย"** โดยลดค่าธรรมเนียมการโอนจากร้อยละ 2 ลงเหลือ ร้อยละ 0.01 และลดค่าธรรมเนียมการจำนองจากร้อยละ 1 เหลือร้อยละ 0.01 สำหรับซื้อที่อยู่อาศัยที่มีราคาประเมินไม่เกิน 3 ล้านบาท จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2565

2.2.2 ปัจจัยเสี่ยง

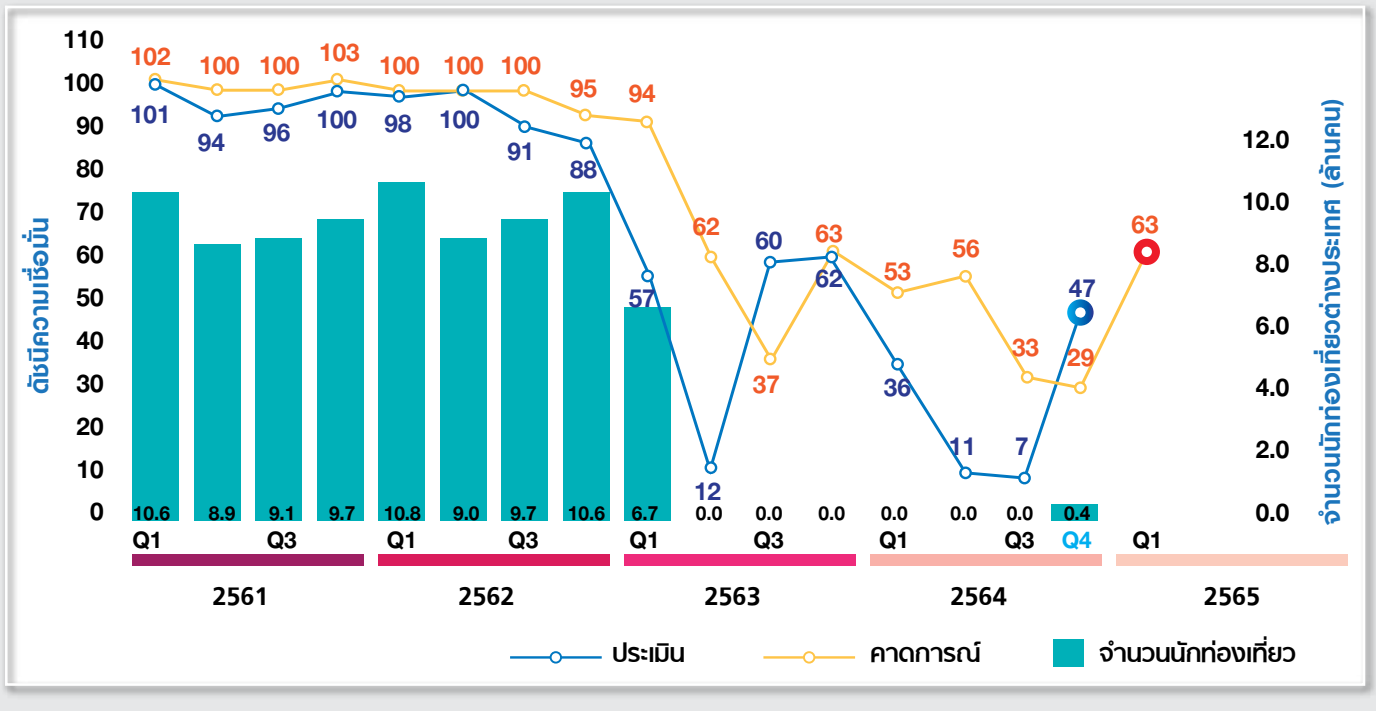
หนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการบริโภคของประชาชนที่ต้องระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ทำให้กำลังซื้อในประเทศลดลงมากยิ่งขึ้นและส่งผลต่อภาคท่องเที่ยวภายในประเทศในระยะต่อไป

ไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์ใหม่โอมิครอนยังคงระบาดต่อเนื่องในประเทศไทย เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2564 พบไวรัสโควิด-19 สายพันธุ์ใหม่ **"โอมิครอน"** ได้ระบาดอย่างรวดเร็วลุกลามไปแล้วใน 33 จังหวัด รวม 740 ราย เป็นผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศ 489 ราย ติดเชื้อในประเทศ 251 ราย

3 ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

3.1 ดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 4/2564[1]

ภาพที่ 2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยปี 2561-2564

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2564 จำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 พบว่า *ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4/2564 อยู่ที่ระดับ 47[2] สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมากที่สุด แต่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมามาก (ไตรมาสที่ 3/2564 ค่าดัชนีอยู่ที่ระดับ 7) มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 380,500 คน* ทั้งนี้เป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการ ***"ล็อกดาวน์"*** และยกเลิก ***"เคอร์ฟิว"*** ทั่วประเทศ นอกจากนี้ในไตรมาสนี้เป็นฤดูท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทยเพราะเป็นช่วงฤดูหนาวของทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับมีช่วงวันหยุดยาวหลายช่วง อีกทั้งภาครัฐออกมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวผ่านโครงการ ***"เราเที่ยวด้วยกัน ระยะ 3"*** ***"ทัวร์เที่ยวไทย"*** และโครงการกระตุ้นการใช้จ่ายผ่านโครงการ ***"คนละครึ่ง ระยะ 3"*** และมีการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นมา ส่งผลให้สถานการณ์ท่องเที่ยวในไตรมาสนี้กลับมาคึกคักอีกครั้งหลังจากมีการ ***"ล็อกดาวน์"*** และ***"เคอร์ฟิว"*** ในไตรมาส 3 ทั้งไตรมาส

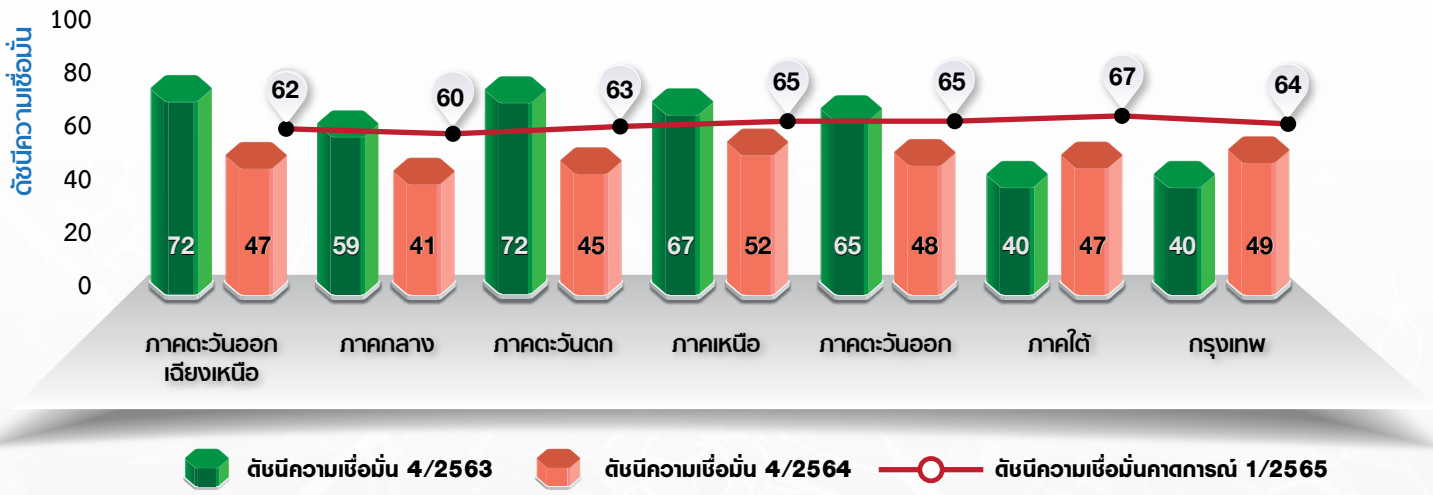
การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 1/2565 อยู่ที่ 63 สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่า ในไตรมาสหน้าสถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ โดยยกระดับจากระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุดไปอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมาก[3] ทั้งนี้เป็นผลมาจากในไตรมาสหน้ายังเป็นฤดูท่องเที่ยวของไทย เนื่องจากอากาศทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงหนาวต่อเนื่องไปจนถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ประกอบกับไตรมาสหน้ามีเทศกาลสำคัญหลายเทศกาล ได้แก่ ปีใหม่ วันเด็ก วาเลนไทน์ ตรุษจีน ประกอบกับรัฐบาลมีแผนที่จะเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติระยะ 2 ซึ่งจะมีผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเดินทางเข้าประเทศได้สะดวกและหลายช่องทางมากขึ้น

1 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

2 รวมข้อมูลจากสถานประกอบการที่ปิดกิจการถาวรและปิดกิจการชั่วคราวด้วย (ผลประกอบการเป็น 0)

3 ขณะทำการสำรวจยังไม่เกิดข่าวการแพร่กระจายของไวรัสโควิดโอมิครอนในประเทศไทย และรัฐบาลยังไม่ประกาศชะลอการรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าประเทศด้วยวิธี Test & Go

3.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค[4]

ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 4/2564 และคาดการณ์ไตรมาส 1/2565 จำแนกตามภูมิภาค

สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 4/2564 จำแนกตามภูมิภาค จัดว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุดเกือบทุกภูมิภาค (41-49) และสถานการณ์ท่องเที่ยวแย่กว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา มีเพียงภาคใต้และกรุงเทพมหานครเท่านั้นที่สถานการณ์ ท่องเที่ยวดีกว่าปีที่ผ่านมาเล็กน้อย ทั้งนี้เป็นผลมาจากมาตรการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นมา เมื่อพิจารณาสถานการณ์ท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาคพบว่า ภาคเหนือ (52) มีสถานการณ์ท่องเที่ยวดีขึ้นมากกว่าภูมิภาคอื่น ตามมาด้วยกรุงเทพมหานคร ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (47- 49) มีสถานการณ์ดีขึ้นใกล้เคียงกัน ภาคกลางมีสถานการณ์ท่องเที่ยวที่แย่ที่สุด (41) ทั้งนี้ เนื่องจากไตรมาสนี้เป็นฤดูท่องเที่ยวของทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งมีอากาศหนาวเย็น ประชาชนในภาคอื่น ๆ ต่างต้องการเดินทางไปสัมผัสอากาศหนาว ส่วนกรุงเทพมหานครและภาคใต้ได้ประโยชน์จากการเปิดประเทศ โดยเริ่มมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ผลจากการคลายล็อกดาวน์ส่งผลให้มีประชาชนออกมาจับจ่ายใช้สอยในห้างสรรพสินค้าและย่านการค้าต่าง ๆ มากขึ้นกว่าไตรมาส 3 ในระดับมาก ส่วนภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (นครราชสีมา) ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว จากกรุงเทพมหานครที่ต้องการท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดยาวเนื่องจากใช้เวลาเดินทางไม่นาน

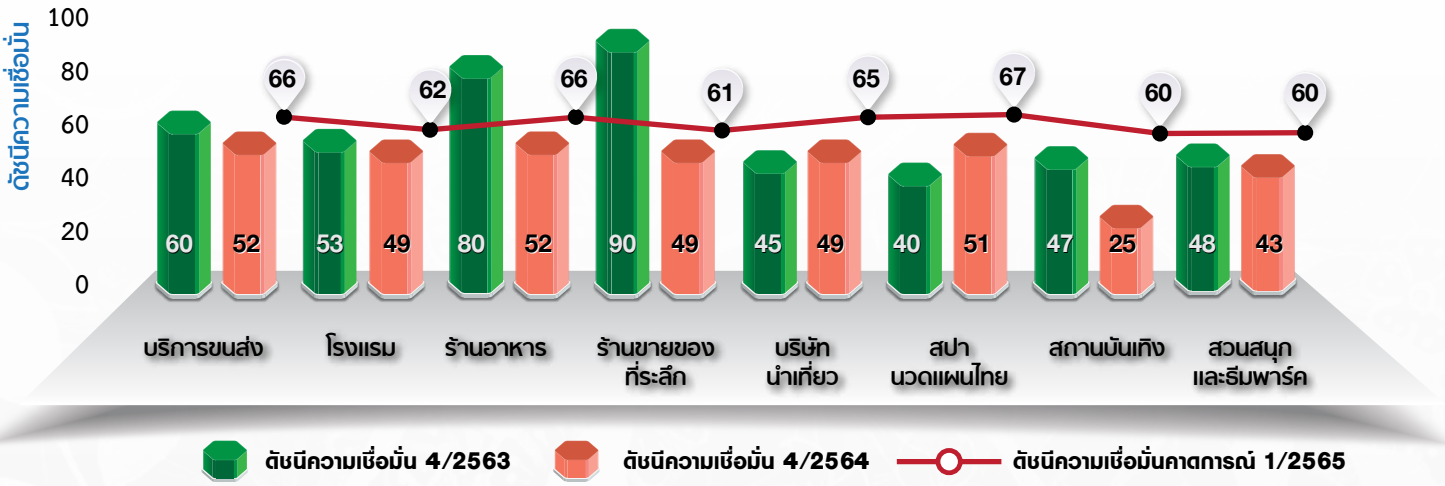
การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 1/2565 จำแนกตามภูมิภาค ผู้ประกอบการณ์คาดว่าในไตรมาส 1/2565 สถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าไตรมาส 4/2564 โดยยกระดับจากต่ำกว่าปกติมากที่สุดไปอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ (เทียบกับช่วงที่ยังไม่เกิดโควิด) เนื่องจากในไตรมาส 4/2564 สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เบาบางลงมาก (มีผู้ติดเชื้อทั่วประเทศน้อยกว่า 3,000 คน/วัน) จำนวนประชาชนที่ได้รับวัคซีนครบโดสมีมากกว่าร้อยละ 63 ของประชากรทั้งประเทศ[5] นอกจากนี้ไตรมาส 1/2565 รัฐบาลมีแผนเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มากขึ้นในหลายช่องทางทั้งทางอากาศ น้ำ และทางบกผ่านด่านต่าง ๆ ที่ติดกับประเทศเพื่อนบ้าน และมีความหวังว่าในไตรมาสหน้าภาครัฐจะอนุญาตให้เปิดสถานบันเทิง สวนน้ำ สวนสนุก และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งจะทำให้บรรยากาศการท่องเที่ยวภายในประเทศคึกคักขึ้น โดยคาดว่าภาคใต้ (67) สถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าภูมิภาคอื่น รองลงมาเป็น ภาคตะวันออกและภาคเหนือ (65) กรุงเทพมหานคร (64) ตามลำดับ ส่วนภาคกลาง (60) ยังคงแย่กว่าภูมิภาคอื่น

4 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

5 ฐานข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข วันที่ 20 ธันวาคม 2564

3.3 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ[6]

ภาพที่ 4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยไตรมาส 4/2564 และคาดการณ์ไตรมาส 1/2565 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

สถานการณ์ท่องเที่ยว ไตรมาส 4/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีผลประกอบการแย่กว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะธุรกิจร้านอาหาร (52) ร้านขายของที่ระลึก (49) และธุรกิจสถานบันเทิง (25) ผลประกอบการลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก มีเพียงบริษัทนำเที่ยว (49) ธุรกิจสปาและนวดแผนไทย (51) เท่านั้น ที่ผลประกอบการดีขึ้นกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติเมื่อเทียบกับช่วงที่ยังไม่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาสนี้ ธุรกิจบริการขนส่ง (52) ร้านอาหาร (52) และสปา นวดแผนไทย (51) มีผลประกอบการดีขึ้นกว่าธุรกิจประเภทอื่น และธุรกิจสถานบันเทิง (25) มีผลประกอบการแย่ที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค (43)

การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวไตรมาส 1/2565 จำแนกตามประเภทธุรกิจ ผู้ประกอบการธุรกิจสปาและนวดแผนไทย (67) คาดว่าผลประกอบการในไตรมาส 1/2565 จะดีขึ้นกว่าธุรกิจประเภทอื่น เนื่องจากคาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มมากขึ้นและ Wellness Tourism ได้รับความนิยมมากขึ้น รองลงมาเป็นธุรกิจร้านอาหารและบริการขนส่งนักท่องเที่ยว (66) ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (60) และธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค (60) คาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวกำลังจะกลับมาใกล้เคียงกับธุรกิจประเภทอื่น เป็นที่น่าสังเกตว่าร้านขายของฝากของที่ระลึกประเมินสถานการณ์ท่องเที่ยว (รายได้) ในไตรมาสหน้าไม่สูงมากนัก ซึ่งโดยปกติในฤดูท่องเที่ยวเช่นนี้ ธุรกิจร้านขายของที่ระลึกจะประเมินผลประกอบการสูงกว่าธุรกิจประเภทอื่น สะท้อนให้เห็นว่าผู้ประกอบการร้านขายของที่ระลึกคาดว่าในไตรมาส 1/2565 ภาวะเศรษฐกิจภาคครัวเรือนยังอยู่ในภาวะย่ำแย่ นักท่องเที่ยวจะใช้เงินในสิ่งที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ส่วนการซื้อฝากของที่ระลึกยังเป็นสิ่งที่ต้องชะลอเอาไว้ก่อน นอกจากนี้คาดว่าในไตรมาส 1/2565 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาไม่มากนัก

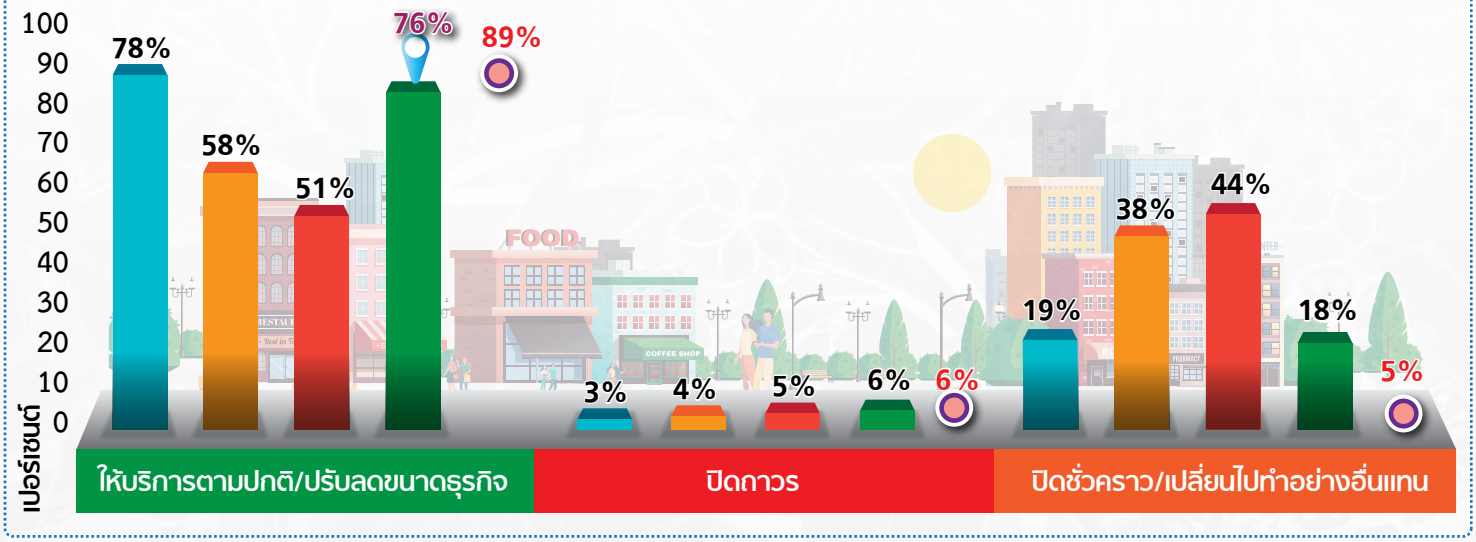

6 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ รวมข้อมูลของสถานประกอบการที่ปิดกิจการถาวร/ชั่วคราว (ผลประกอบการเป็น 0)

4 การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 [7]

4.1 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 1/2564 - 4/2564

สถานภาพการประกอบกิจการไตรมาส 1-4/2564 (ในภาพรวม)

ในไตรมาสนี้ สถานประกอบการเปิด **ให้บริการปกติ** **76%**

ในไตรมาสหน้า คาดว่า มีสถานประกอบการที่**เปิดเพิ่มขึ้น**เป็น **89%**

สถานภาพการประกอบกิจการแยกรายประเภทของสถานประกอบการ

	เปิดทำการตามปกติ					ปิดถาวร				
	ไตรมาส 1/2564	ไตรมาส 2/2564	ไตรมาส 3/2564	ไตรมาส 4/2564	คาดการณ์ไตรมาส 1/2565	ไตรมาส 1/2564	ไตรมาส 2/2564	ไตรมาส 3/2564	ไตรมาส 4/2564	คาดการณ์ไตรมาส 1/2565
บริการขนส่ง	58	85	65	94	95	2	4	5	5	5
โรงแรม	64	59	55	86	93	3	4	4	6	6
ร้านอาหาร	74	82	70	88	95	1	2	3	3	3
ร้านขายของที่ระลึก	89	59	65	70	81	0	9	9	12	12
บริษัทนำเที่ยว	59	32	39	77	82	4	4	5	5	5
สปา นวดแผนไทย	70	27	27	89	94	3	5	5	6	6
สถานบันเทิง	51	3	0	12	39	15	15	15	17	17
สวนสนุกและธีมพาร์ค	72	25	10	59	55	3	3	3	14	20

หมายเหตุ: % ของสถานประกอบการ

ภาพที่ 5 เปรียบเทียบสถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการไตรมาส 1/2564 - 4/2564

7 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

สถานภาพการประกอบกิจการในภาพรวม จากการระบาดของโรคโควิด-19 ระลอก 2 ต่อเนื่องระลอก 3 ตั้งแต่กลางเดือนธันวาคม 2563 จนถึงกันยายน 2564 ส่งผลให้ธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทยอยปิดกิจการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยในไตรมาส 3/2564 มีสถานประกอบการเปิดให้บริการเพียงร้อยละ 51 เท่านั้น ต่อมาในเดือนกันยายน 2564 รัฐบาลมีการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์และเคอร์ฟิว ส่งผลให้ในไตรมาส 4/2564 สถานประกอบการกลับมาเปิดบริการตามปกติเพิ่มมากขึ้นเป็นร้อยละ 76 ของสถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งหมด และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 89 นอกจากนี้พบว่าไตรมาส 4/2564 มีสถานประกอบการที่ยังคงปิดทำการประมาณร้อยละ 18 และตลอดทั้งปี 2564 มีสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวปิดถาวรประมาณร้อยละ 6

สถานภาพการประกอบกิจการในไตรมาส 4/2564 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ธุรกิจขนส่งผู้โดยสาร เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 94
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 95 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 5

ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 86
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 93 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 6

ธุรกิจร้านอาหาร เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70 เป็นร้อยละ 88
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 3

ร้านขายของฝาก/ของที่ระลึก เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 70
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 81 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 12

ธุรกิจนำเที่ยวในประเทศ เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 39 เป็นร้อยละ 77
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 5

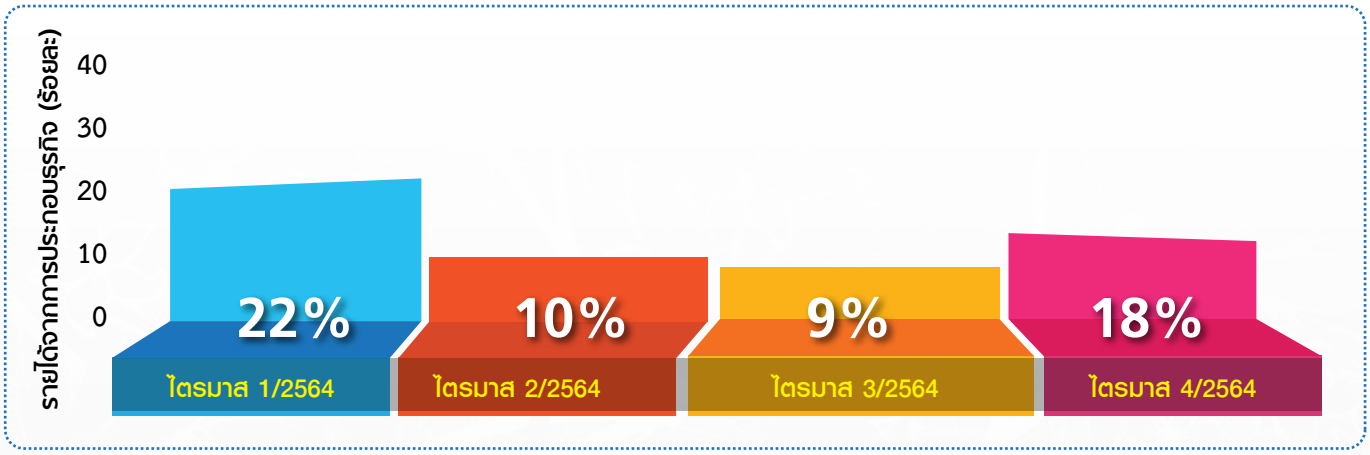
ธุรกิจนวด สปา เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27 เป็นร้อยละ 89
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 94 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 6

ธุรกิจสถานบันเทิง เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0 เป็นร้อยละ 12
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 39 ทั้งปี 2564 ปิดถาวรประมาณร้อยละ 17

ธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 59
และคาดว่าในไตรมาส 1/2565 จะเปิดทำการลดลงเหลือร้อยละ 55 โดยคาดว่าจะมีการปิดถาวรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20

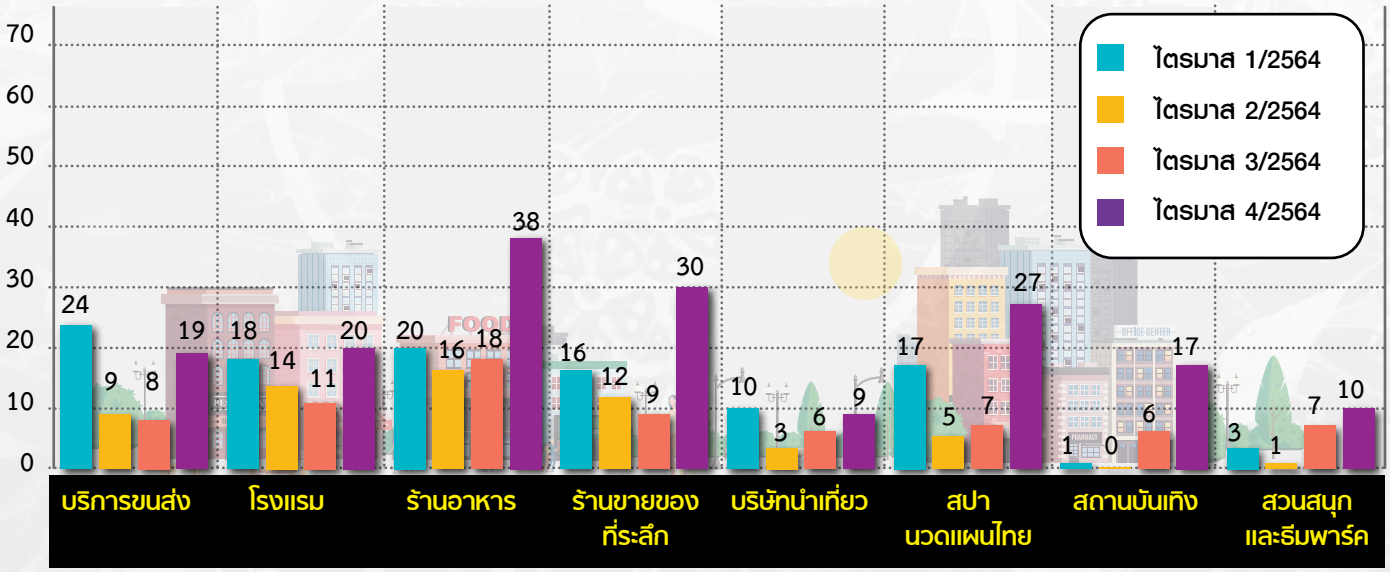
จากภาพที่ 5 จะเห็นได้ว่าในไตรมาส 4/2564 ธุรกิจสถานบันเทิงและธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค มีสัดส่วนของการปิดกิจการถาวรสูงกว่าธุรกิจประเภทอื่น (ร้อยละ 17 และ 14 ตามลำดับ) โดยเฉพาะธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค การที่จะกลับมาเปิดบริการการใหม่อีกครั้ง มีต้นทุนในการดำเนินการสูง ในขณะที่มีโรคระบาดเช่นนี้ นักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างชาติต่างระมัดระวังเรื่องการติดเชื้อโรคโควิด-19 จึงหลีกเลี่ยงการเล่นเครื่องเล่นที่มีการรวมตัวกันเป็นจำนวนมากหรือใกล้ชิดกันในระยะใกล้ ดังนั้นผู้ประกอบการธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค จึงคาดว่าธุรกิจจะฟื้นตัวได้ยากและช้ากว่าธุรกิจประเภทอื่น ดังจะเห็นได้จากผลการสำรวจพบว่าธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค มีแผนที่จะปิดกิจการถาวรเพิ่มขึ้น ในไตรมาส 1/2565 เนื่องจากรอลูกค้าไม่ไหวและมีค่าใช้จ่ายในการกลับมาดำเนินธุรกิจที่สูง

4.2 รายได้จากการประกอบกิจการของสถานประกอบการ [8]

ภาพที่ 6 เปรียบเทียบรายได้จากการประกอบกิจการของสถานประกอบการไตรมาส 1/2564 - 4/2564 ในภาพรวม

ไตรมาส 4/2564 รายได้ในภาพรวมของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีรายได้กลับมาประมาณร้อยละ 18[9] ซึ่งดีขึ้นกว่าไตรมาส 2/2564 และ 3/2564 แต่ยังต่ำกว่าไตรมาส 1/2564 เนื่องจากไตรมาส 2-3 มีสถานประกอบการปิดกิจการเป็นจำนวนมาก และเพิ่งทยอยเปิดบริการในไตรมาสนี้ ผลประกอบการส่วนใหญ่ยังอยู่ในภาวะขาดทุนหรือเสมอตัว

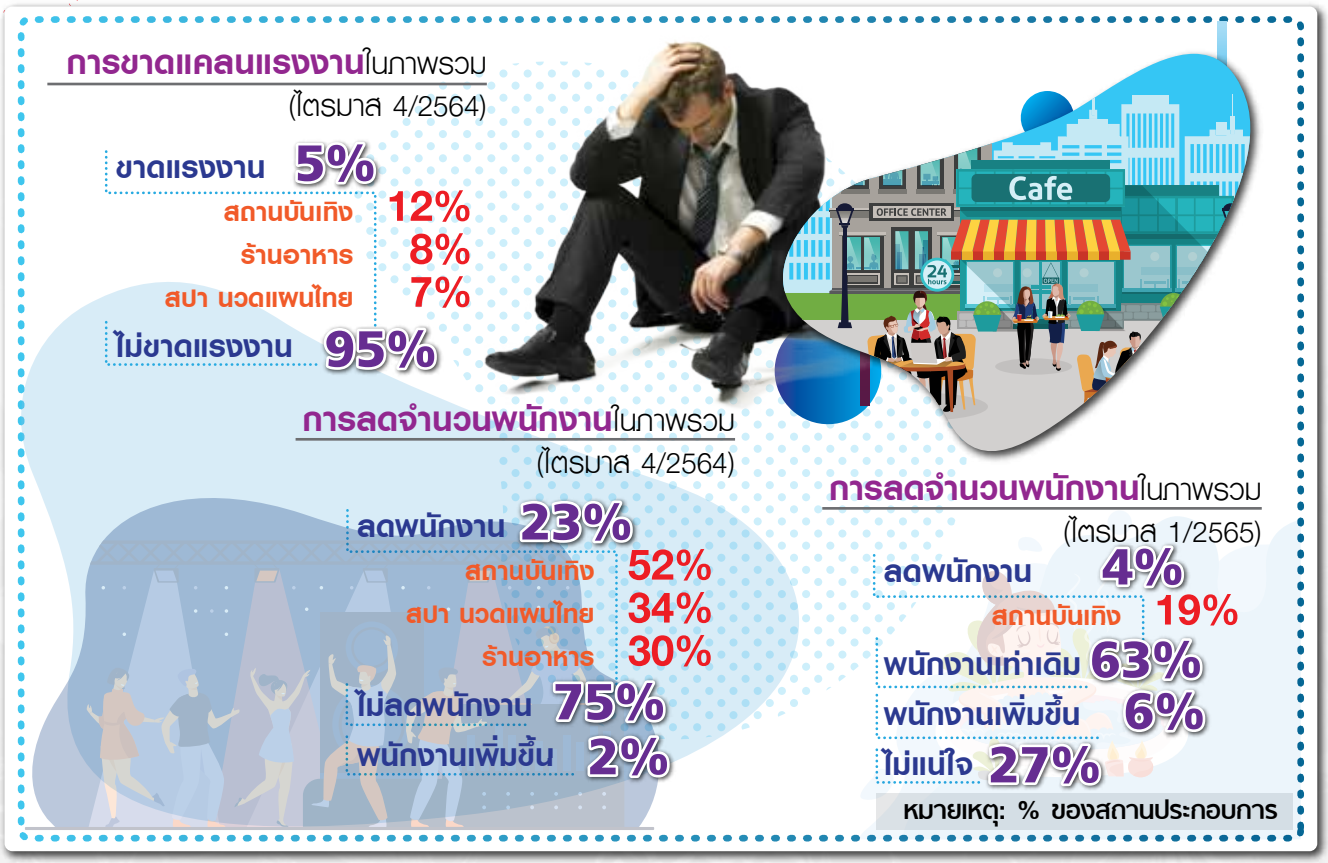
ภาพที่ 7 เปรียบเทียบรายได้ของสถานประกอบการไตรมาส 1/2564 - 4/2564 จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ

ในไตรมาส 4/2564 สถานประกอบการทุกประเภทมีผลประกอบการที่ดีขึ้นกว่าไตรมาส 2/2564 และ 3/2564 โดยธุรกิจร้านอาหารมีผลประกอบการดีขึ้นมาก เมื่อเทียบกับไตรมาส 1-3 มีรายได้กลับมาประมาณร้อยละ 38 ของรายได้ที่เคยได้รับในช่วงที่ไม่เกิดการระบาดของโรคโควิด-19 รองลงมาเป็นธุรกิจร้านขายของฝาก/ของที่ระลึกรายได้กลับมาร้อยละ 30 ธุรกิจสปาและนวดแผนไทยรายได้กลับมาร้อยละ 27 ธุรกิจโรงแรม/ที่พักรายได้กลับมาร้อยละ 20 ธุรกิจขนส่งรายได้กลับมาร้อยละ 19 สถานบันเทิงรายได้กลับมาร้อยละ 17 ธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค รายได้กลับมาร้อยละ 10 และธุรกิจนำเที่ยวภายในประเทศรายได้กลับมาร้อยละ 9 ตามลำดับ

8 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

9 เทียบกับช่วงเหตุการณ์ปกติ ปี 2562 หมายเหตุ การคำนวณร้อยละของรายได้ คิดเฉพาะข้อมูลของสถานประกอบการที่เปิดทำการปกติเท่านั้น

5 ภาวะการณ์จ้างงานของสถานประกอบการ [10]

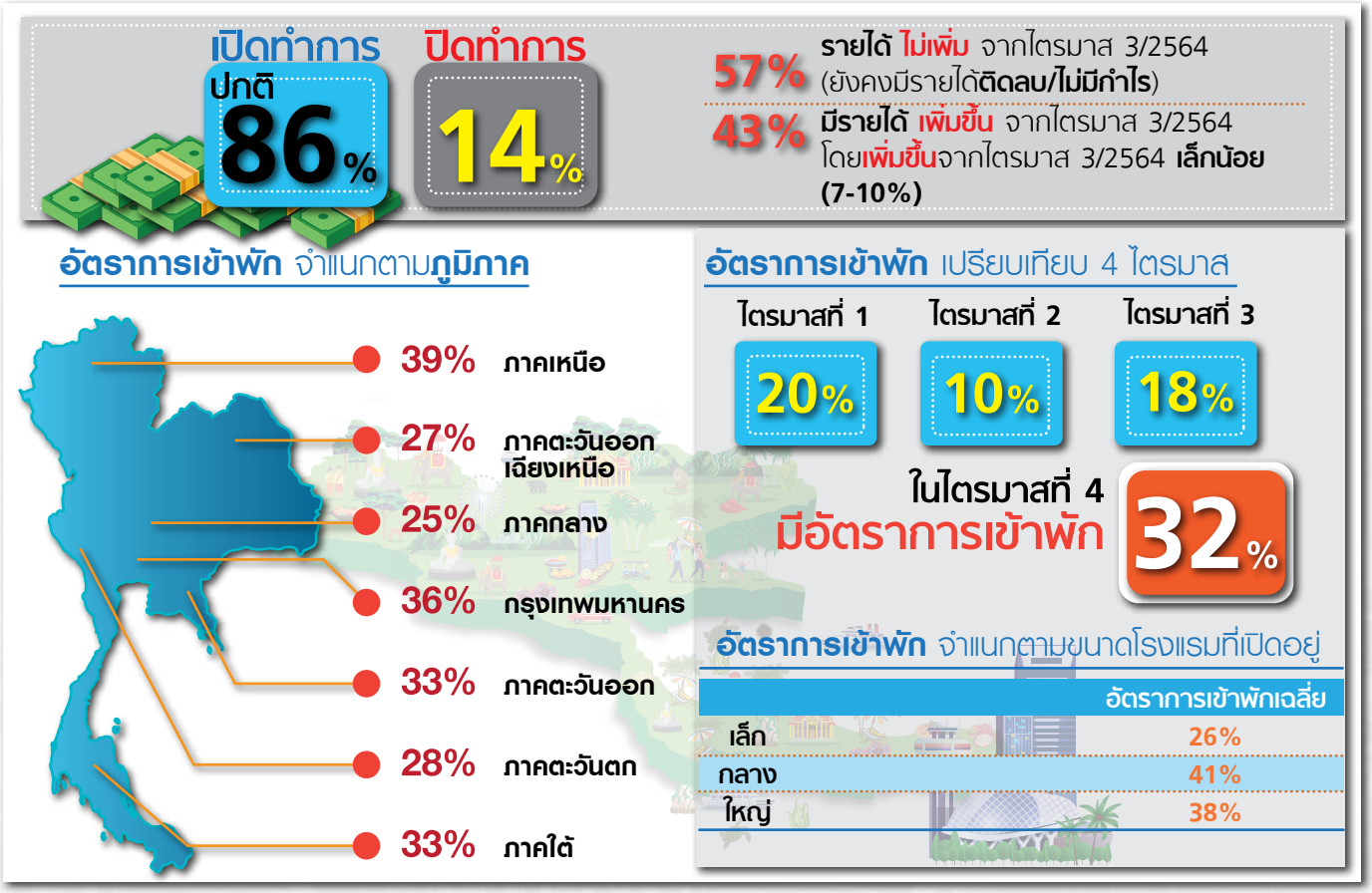

ภาพที่ 8 การขาดแคลนแรงงานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2564

ในไตรมาส 4/2564 มีสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นที่ขาดแรงงาน โดยธุรกิจสถานบันเทิงมีการขาดแคลนแรงงานมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 12 ของสถานประกอบการประเภทสถานบันเทิงทั้งหมด รองลงมาเป็นธุรกิจร้านอาหาร ตำแหน่งที่ต้องการมากที่สุด คือ พนักงานปรุงอาหาร(กุ๊ก) ร้อยละ 23 ของสถานประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีการลดพนักงาน พบว่าธุรกิจสถานบันเทิงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52) ที่มีการลดพนักงาน รองลงมาเป็นธุรกิจสปาและนวดแผนไทย (ร้อยละ 34) การคาดการณ์ในไตรมาส 1/2565 พบว่า ธุรกิจสถานบันเทิงร้อยละ 19 จะลดพนักงานเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสถานประกอบการร้อยละ 27 ที่ยังไม่ตัดสินใจ ยังรอดูสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และนโยบายจากทางรัฐบาล

10 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

6 อัตราการเข้าพักในธุรกิจที่พักแรมในไตรมาส 4/2564 [11]

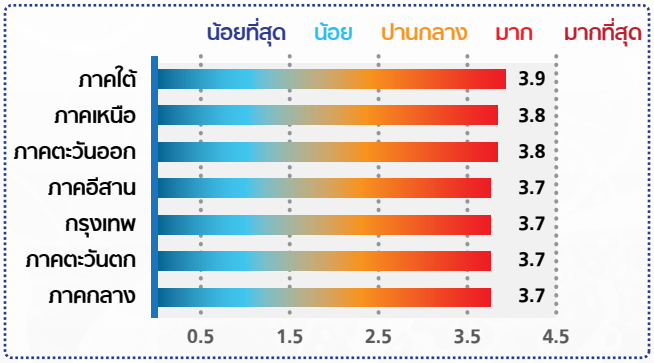
ภาพที่ 9 อัตราการเข้าพักในธุรกิจที่พักแรมในไตรมาส 4/2564

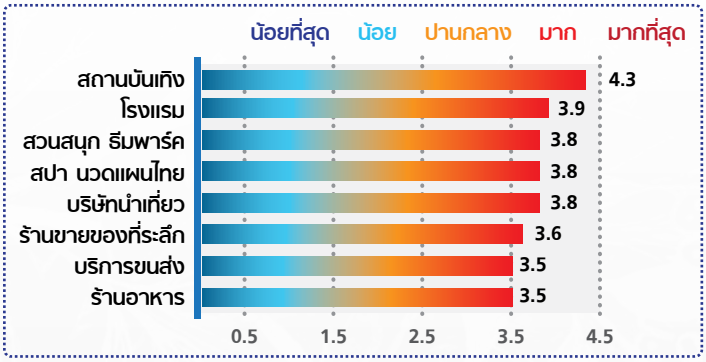
ในไตรมาส 4/2564 ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก เปิดทำการปกติร้อยละ 86 มีอัตราการเข้าพักในภาพรวมทั่วประเทศร้อยละ 32 ซึ่งเป็นอัตราการเข้าพักที่ดีที่สุดของปีนี้ โดยภาคเหนือมีอัตราการเข้าพักสูงที่สุด (ร้อยละ 39) รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 36) ภาคใต้และภาคตะวันออก (ร้อยละ 33) ตามลำดับ ส่วนภาคกลางมีอัตราการเข้าพักต่ำที่สุด (ร้อยละ 25) นอกจากนี้พบว่าธุรกิจโรงแรม/ที่พัก (ที่เปิดทำการ) เกินกว่ากึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57) รายได้ไม่แตกต่างจากไตรมาส 3/2564 และยังมีรายได้ติดลบหรืออยู่ในภาวะไม่มีกำไร เป็นการดำเนินธุรกิจเพื่อรักษาการจ้างงานและประคับประคองให้ผ่านช่วงวิกฤตโควิด-19 ไปให้ได้เท่านั้น อัตราการเข้าพักของโรงแรมขนาดกลาง (ร้อยละ 41) จะสูงกว่าโรงแรมขนาดใหญ่ (ร้อยละ 38) เล็กน้อย ส่วนโรงแรมขนาดเล็กจะได้รับความนิยมน้อยที่สุด นอกจากนี้พบว่าโรงแรมขนาดใหญ่จะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมากที่สุด

11 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ (หมายเหตุ การคำนวณอัตราการเข้าพัก คิดเฉพาะโรงแรม/ที่พักที่เปิดทำการปกติเท่านั้น)

7 ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 4/2564 [12]

ภาพที่ 10 ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 4/2564 จำแนกตามภูมิภาคและประเภทของสถานประกอบการ

ผู้ประกอบการในทุกภูมิภาคมีความกังวลในระดับใกล้เคียงกันโดยมีความกังวลในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบการสถานบันเทิงมีระดับความกังวลสูงที่สุด (4.3) รองลงมาเป็นผู้ประกอบการโรงแรม (3.9) สวนสนุกและธีมพาร์ค (3.8) สปาและนวดแผนไทย (3.8) ตามลำดับ ส่วนผู้ประกอบการร้านอาหารและบริการขนส่ง (3.5) มีความกังวลน้อยที่สุด

ภาพที่ 11 ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 4/2564 จำแนกรายประเด็น

จากการสำรวจพบว่าผู้ประกอบการมีความกังวลมากที่สุดในเรื่องการขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจ (4.2) และหนี้ครัวเรือนที่กำลังสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (4.2) รองลงมา คือ กลัวมีการสั่งล็อคดาวน์อีกครั้ง หากมีการระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกที่ 4 ในประเทศไทย (4.1) และการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายในประเทศยังมีจำนวนมาก (4.0) แรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองมีจำนวนมาก ซึ่งเป็นสาเหตุของการแพร่เชื้อโควิด-19 ภายในประเทศ (4.0) ซึ่งถือว่ามีความกังวลในระดับมาก ส่วนประเด็นที่กังวลน้อยที่สุด คือ เรื่องการขาดแคลนแรงงานในภาคบริการ (2.7) มีความกังวลในระดับปานกลาง

12 ข้อมูลจากการสำรวจผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 740 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ E-mail รวมถึงการลงพื้นที่เก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์

8 การวางแผนท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทยในไตรมาส 1/2565

8.1 แผนการเดินทางของประชาชนในไตรมาส 1/2565 [13]

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท/เดือน เกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้า

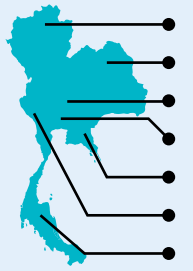
แผนการเดินทางของประชาชน ในไตรมาส 1/2565

ประชาชนมี**แผนการเดินทาง**ไปต่างจังหวัด **55%** ไตรมาส 4/2564 **(36%)** **เพิ่มขึ้น** จากไตรมาสที่แล้ว เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน **(61%)**

ประชาชนมี**แผนการเดินทางท่องเที่ยว ลดลง** ในขณะเดียวกัน ไตรมาสนี้ประชาชนที่**ยังไม่ตัดสินใจ**เดินทางท่องเที่ยวมีเพียง **12%** ไตรมาส 4/2564 **(44%)** **ลดลง** จากไตรมาสที่แล้วสะท้อนให้เห็นถึง**ความเชื่อมั่นของประชาชน**ในการเดินทางท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ที่มี **มากขึ้น**

จุดหมายปลายทางในการเดินทาง

ไตรมาส 4/2564

40%	(59%)	ภาคเหนือ
22%	(40%)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
27%	(28%)	ภาคกลาง
44%	(33%)	กรุงเทพมหานคร
25%	(29%)	ภาคตะวันออก
16%	(19%)	ภาคตะวันตก
30%	(39%)	ภาคใต้

ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการเดินทางไป**กรุงเทพมหานคร เพิ่มขึ้น** เมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้ว ส่งผลให้สายการบินต่างๆ มีการเตรียมการ**เพิ่มเที่ยวบิน** ในไตรมาสนี้

หมายเหตุ: % เทียบจากจำนวนประชาชนที่วางแผนท่องเที่ยว

เหตุผลในการเดินทางไปต่างจังหวัด

ประชาชนส่วนใหญ่ต้องการ**ท่องเที่ยว/พักผ่อน 65%** **ไม่ต่างกัน** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน **64%** แต่สัดส่วนของผู้เดินทางเพื่อ**ทำงาน/ประชุม/สัมมนา 0.3%** **ลดลงค่อนข้างมาก** เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน **14%**

ช่วงวันที่ประชาชนวางแผนเดินทางท่องเที่ยว

60% วันเสาร์และวันอาทิตย์

40% วันหยุดนักขัตฤกษ์และวันหยุดพิเศษ

4% วันธรรมดา

พาหนะที่ใช้เดินทาง

88% รถยนต์ส่วนตัว

11% เครื่องบิน

ลักษณะการท่องเที่ยว

ไตรมาส 4/2564

เที่ยว**จังหวัดใกล้เคียง** หรือจังหวัดที่ใช้เวลาเดินทางไม่นาน	**52%**	(54%)
เที่ยว**จังหวัดห่างไกล** หรือจังหวัดที่ใช้เวลาเดินทางนาน	**26%**	(32%)
เที่ยว**จังหวัดตัวเอง**	**34%**	(41%)

ประชาชนมีแผนท่องเที่ยว ในเดือน

43%	มกราคม
24%	กุมภาพันธ์
3%	มีนาคม
37%	ยังไม่ตัดสินใจ

รูปแบบของการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยม

71% แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ

26% แหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม ศาสนา

24% แหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น

ประชาชนวางแผน**พักค้างคืน 74%**

จำนวนคืนที่พัก 1-3 คืน โดย

22%	พัก 1 คืน
28%	พัก 2 คืน
22%	พัก 3 คืน

ประเภทของที่พัก **74%**

ที่นักท่องเที่ยวชาวไทยวางแผนจะเข้าพัก

45%	โรงแรม
41%	รีสอร์ท
27%	บ้านญาติ/เพื่อน

นโยบายของภาครัฐที่คาว่าจะส่งผลต่อสถานการณ์ท่องเที่ยว

โครงการ**เราเที่ยวด้วยกันเฟส 3** มีผลในการ**กระตุ้นการท่องเที่ยว**อย่างไร

23% มากที่สุด

68% มาก

91% ประชาชนต้องการให้ต่อโครงการ**เราเที่ยวด้วยกัน**ออกไปอีก

89% สถานประกอบการที่**ได้รับสัญลักษณ์ SHA/SHA+** มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของประชาชน

ภาพที่ 12 การวางแผนเดินทางของประชาชน ในไตรมาส 1/2565

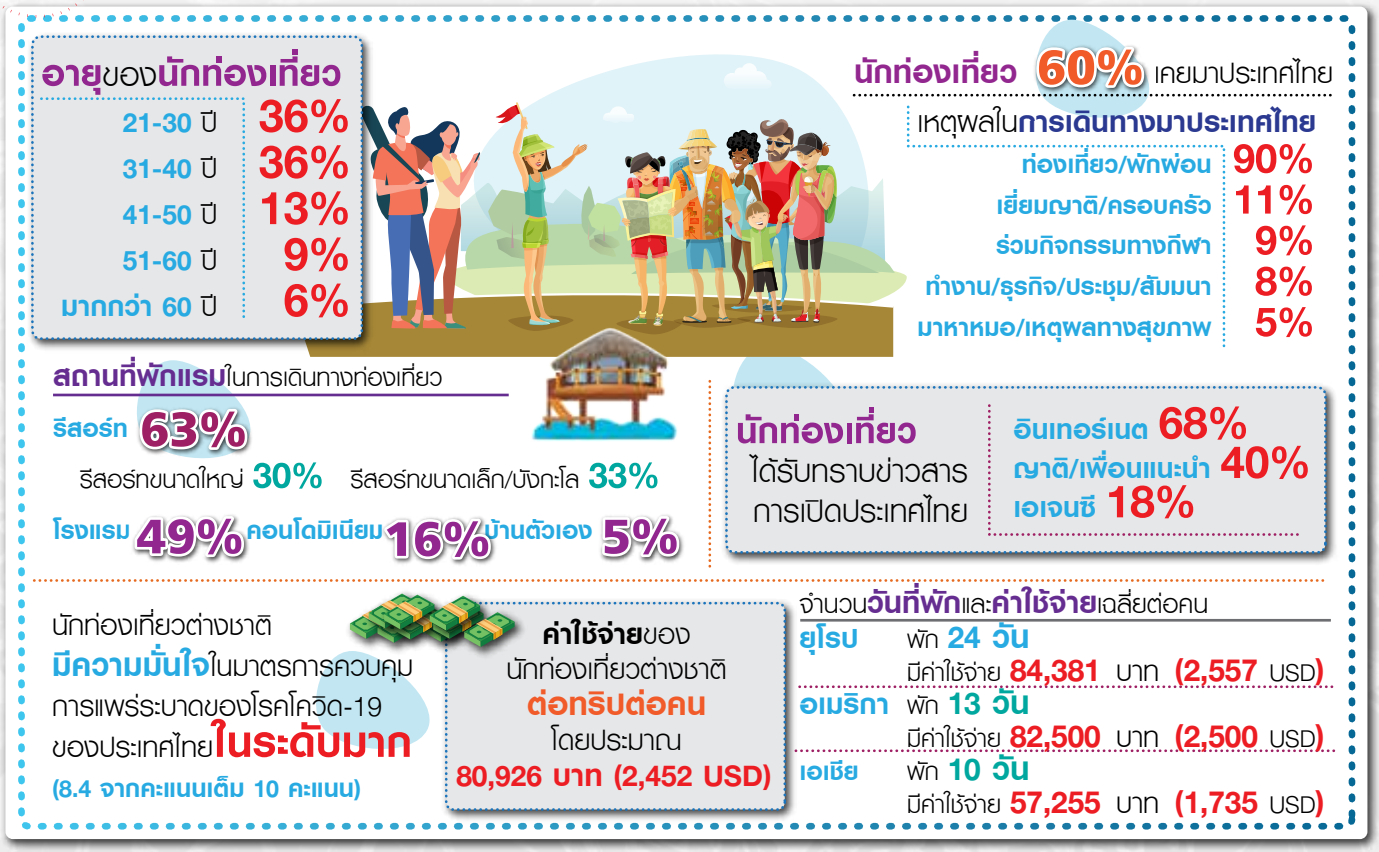
13 ข้อมูลจากการสำรวจประชาชนชาวไทยจำนวน 470 ราย ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 ผ่านช่องทางการโทรศัพท์ และแบบสอบถาม online และการสัมภาษณ์

ไตรมาส 1/2565 ประชาชนมีแผนการเดินทางเพิ่มขึ้นกว่าไตรมาส 4/2564 ทั้งนี้อาจเนื่องจากขณะที่ทำการสำรวจจำนวนผู้ติดเชื้อรายวันทั่วประเทศมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ประเด็นที่น่าสนใจ คือ สัดส่วนของประชาชนที่เดินทางไปทำงาน/ประชุม/สัมมนา มีสัดส่วนที่ลดลงมาก (ร้อยละ 0.3) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ร้อยละ 14) ซึ่งส่งผลต่อสถานประกอบการประเภทโรงแรม/ที่พักที่มีห้องประชุม/สัมมนา/จัดเลี้ยง อาจจะมีความต้องการลดลงในอนาคต เนื่องจากประชาชนระมัดระวังการติดเชื้อโควิด-19 หากมีการรวมตัวกันเป็นจำนวนมากในสถานที่ปิด นอกจากนี้พบว่าในปัจจุบันการประชุม/สัมมนาออนไลน์สามารถทำได้สะดวกขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก

ภูมิภาคที่ประชาชนวางแผนเดินทางมากที่สุด คือ กรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 44) รองลงมา คือ ภาคเหนือ (ร้อยละ 40) เนื่องจากยังเป็นหน้าหนาวและยังอยู่ในฤดูกาลท่องเที่ยว นอกจากนี้พบว่าพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทย ชอบเดินทางในวันหยุดสุดสัปดาห์มากที่สุด (ร้อยละ 60) และส่วนใหญ่ชอบท่องเที่ยวในจังหวัดใกล้เคียงกับภูมิลำเนา (ร้อยละ 52) โดยร้อยละ 88 ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ประชาชนร้อยละ 74 มีแผนพักค้างคืน ส่วนใหญ่วางแผนพักค้างคืน 1-3 คืน สถานที่พักแรมที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว คือ โรงแรมและรีสอร์ท ซึ่งได้รับความนิยมในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 45 และ 41 ตามลำดับ) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71) ยังคงนิยมแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เนื่องจากต้องการความเป็นส่วนตัวหลีกเลี่ยงการใกล้ชิดกับประชาชนจำนวนมาก โดยร้อยละ 43 วางแผนท่องเที่ยวในเดือนมกราคมมากที่สุด จะเห็นได้ว่าในเดือนมีนาคมมีประชาชนวางแผนท่องเที่ยวเพียงร้อยละ 3 เท่านั้น สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนวางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้าไม่นานเนื่องจากการระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้สถานการณ์ท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้พบว่าประชาชนร้อยละ 91 มีความคิดเห็นว่าโครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 3 มีผลในการกระตุ้นการท่องเที่ยวได้มากถึงมากที่สุด และประชาชนร้อยละ 91 อยากให้ต่อโครงการเราเที่ยวด้วยกันไปอีก ประชาชนร้อยละ 89 มีความคิดเห็นว่าสถานประกอบการที่มีสัญลักษณ์ SHA/SHA+ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของประชาชน

9 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้านการท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2564 [14]

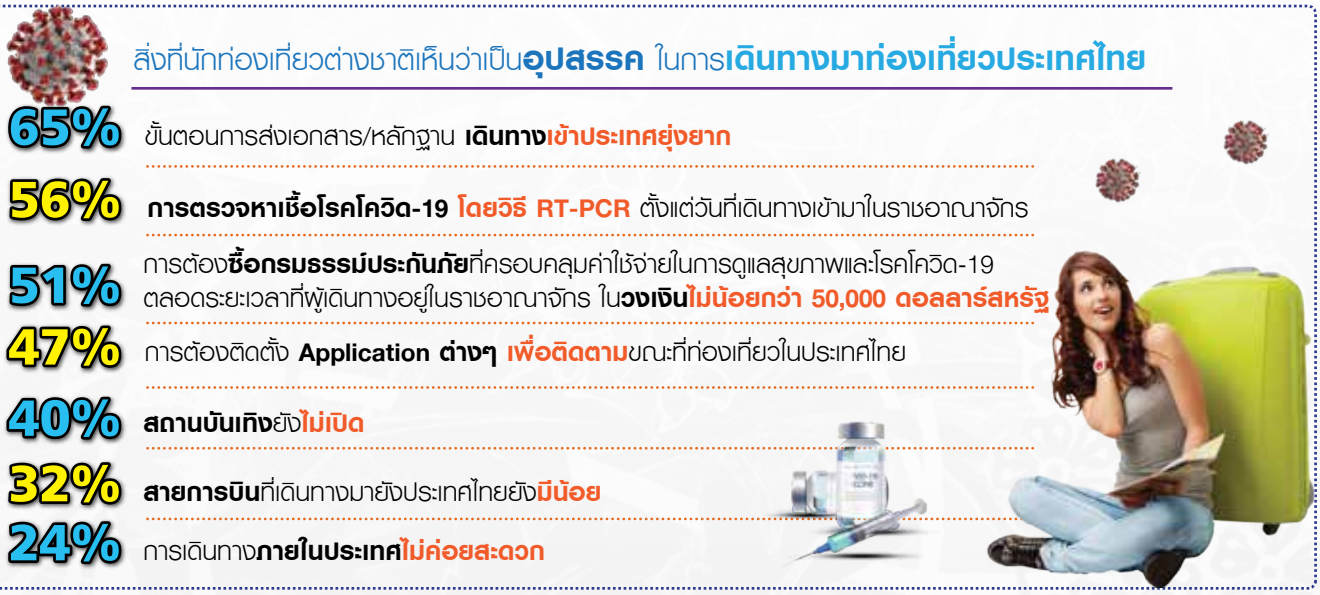

ภาพที่ 13 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564

14 ข้อมูลจากการสำรวจนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 200 ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน – 10 ธันวาคม 2564 โดยการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์

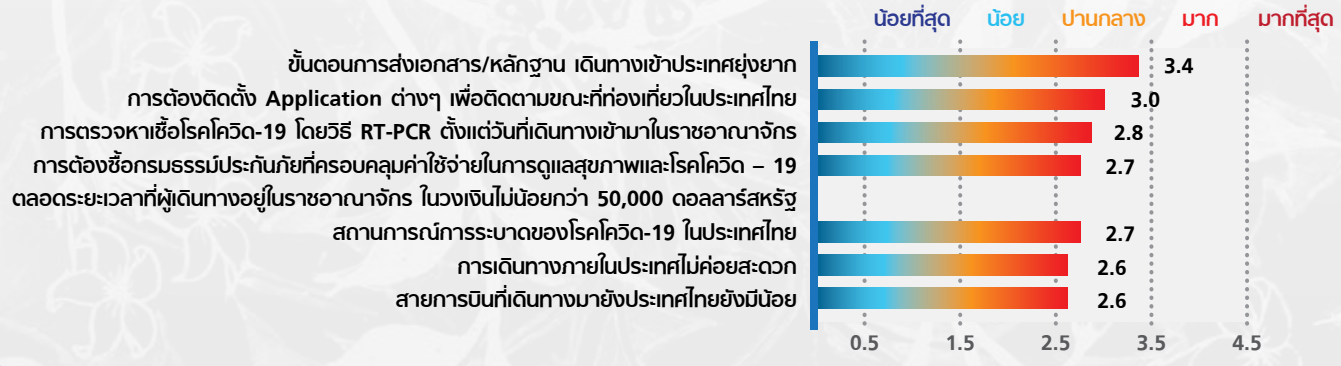
ร้อยละ 72 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีอายุระหว่าง 21-40 ปี ส่วนใหญ่มากับครอบครัว (ร้อยละ 44) ร้อยละ 60 เคยเที่ยวประเทศไทย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักรีสอร์ท (ร้อยละ 63) รองลงมา คือ โรงแรม (ร้อยละ 49) ร้อยละ 90 ตั้งใจมาประเทศไทยเพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน โดยนักท่องเที่ยวยุโรปมีวันพักเฉลี่ย 24 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 84,381 บาท/คน/ทริป อเมริกามีวันพักเฉลี่ย 13 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 82,500 บาท/คน/ทริป เอเชียมีวันพักเฉลี่ย 10 วัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 57,255 บาท/คน/ทริป ในภาพรวมนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 80,926 บาท/คน/ทริป[15] จะเห็นได้ว่าจำนวนวันพักและค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปเพิ่มขึ้นมากเมื่อเทียบกับช่วงที่ยังไม่เกิดวิกฤตโควิด-19 นอกจากนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความมั่นใจในมาตรการควบคุมโควิด-19 ของประเทศไทยในระดับมาก (8.4 เต็ม 10)

9.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564 [17]

ภาพที่ 14 อุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564

ร้อยละ 65 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความคิดเห็นว่า ขั้นตอนการส่งเอกสารหรือหลักฐานเดินทางเข้าประเทศยุ่งยาก ร้อยละ 56 มีความคิดเห็นว่าการตรวจหาเชื้อโรคโควิด-19 โดยวิธี RT-PCR ในวันแรกที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร มีความยุ่งยากและมีค่าใช้จ่ายสูง ร้อยละ 51 ไม่ต้องการซื้อกรมธรรม์ในการดูแลด้านสุขภาพและโรคโควิด-19 ร้อยละ 47 มีปัญหากับการติดตั้ง Application ต่าง ๆ เพื่อติดตามตัวขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย สำหรับสิ่งที่เป็นอุปสรรคน้อยที่สุดคือการเดินทางในประเทศไทยที่ไม่ค่อยสะดวก (ร้อยละ 24)

ภาพที่ 15 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อประเด็นที่เป็นอุปสรรคหรือยุ่งยากในการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทย ในไตรมาส 4/2564

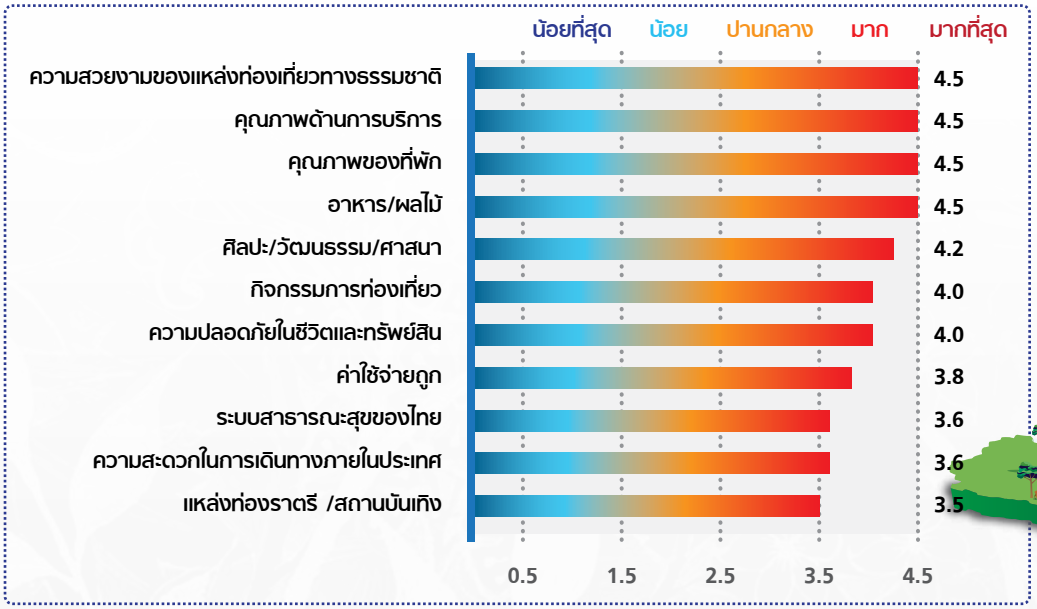
นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้สึกยุ่งยากทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่านักท่องเที่ยวต่างชาติยังรับได้กับมาตรการต่าง ๆ ที่ทางการไทยกำหนด ไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่แต่อย่างไร

15 เป็นค่าเฉลี่ยของจำนวนวันพัก และค่าใช้จ่ายต่อคนต่อทริปในไตรมาส 4 เท่านั้น (อัตราแลกเปลี่ยน 1 US$ = 33.05 บาท) และเป็นข้อมูลจากนักท่องเที่ยว 63 ประเทศที่มีความเสี่ยงต่ำ ที่ได้รับอนุญาตให้เดินทางเข้าประเทศไทยได้ตามโครงการเปิดประเทศระยะที่ 1

16 หมายเหตุ ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาปี 2562 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปยุโรปมีวันพักเฉลี่ย 16 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 68,707 บาท/คน/ทริป อเมริกามีวันพักเฉลี่ย 14 วัน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 67,372 บาท/คน/ทริป เอเชียใต้ มีวันพักเฉลี่ย 7.68 วัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 42,498 บาท/คน/ทริป เอเชียตะวันออก มีวันพักเฉลี่ย 7.08 วัน มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 40,665 บาท/คน/ทริป ในภาพรวมนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่าย เฉลี่ย 47,895 บาท/คน/ทริป

17 ข้อมูลจากการสำรวจนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 200 ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน – 10 ธันวาคม 2564 โดยการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์

9.2 ความพึงพอใจต่อการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564 [18]

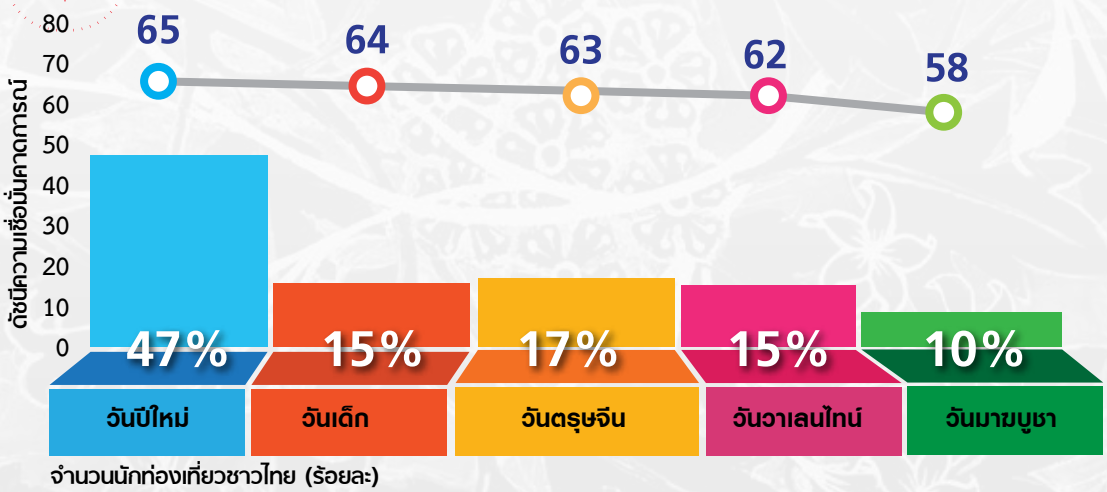

นักท่องเที่ยวมี
ความพึงพอใจ
ต่อการเดินทางมาเที่ยว
ประเทศไทย ในระดับ**มาก**
4.3 จากคะแนนเต็ม 5

ภาพที่ 16 ความพึงพอใจต่อการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564

10 การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 1/2565

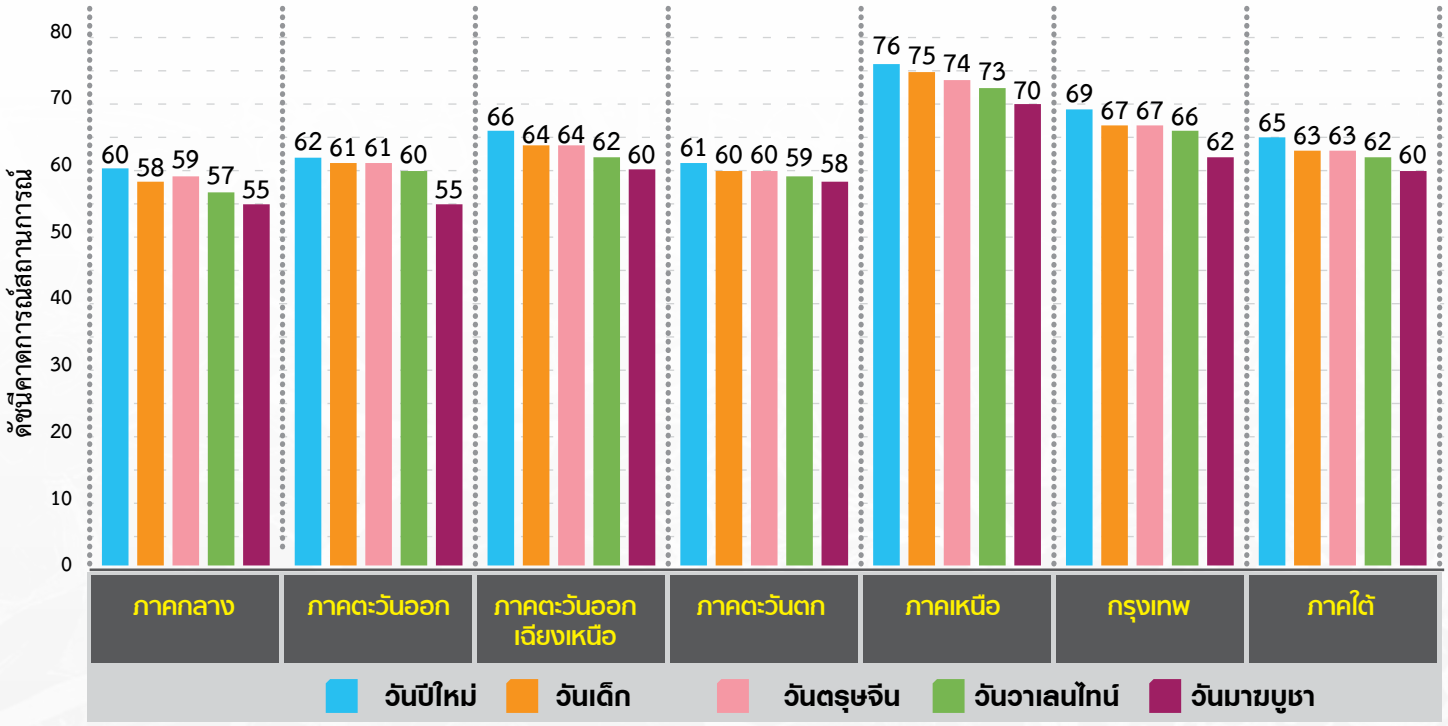
ภาพที่ 17 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวในประเทศไทยและสัดส่วนของประชาชนที่มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ในไตรมาส 1/2565

การวางแผนเดินทางท่องเที่ยวช่วงวันหยุดเทศกาลในไตรมาส 1/2565 จะเห็นว่าสัดส่วนของประชาชนที่วางแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลปีใหม่ (ร้อยละ 47) มีสัดส่วนที่สูงกว่าเทศกาลอื่น ส่วนเทศกาลวันเด็ก วันตรุษจีน และวันวาเลนไทน์ มีสัดส่วนของประชาชนที่วางแผนเดินทางท่องเที่ยวไม่มากนัก (ร้อยละ 15-17) และเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ประชาชนจึงไม่วางแผนเดินทางล่วงหน้านาน ๆ สัดส่วนของประชาชนที่ยังไม่ตัดสินใจยังมีสัดส่วนที่สูง

ส่วนค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการพบว่า ผู้ประกอบการคาดว่าสถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีที่สุดในช่วงเทศกาลปีใหม่ (65) โดยสถานการณ์ท่องเที่ยวจะชะลอลงหลังจากเทศกาลปีใหม่ และในแต่ละเทศกาลสถานการณ์ท่องเที่ยวจะไม่แตกต่างกันมากนัก ถือว่าดีขึ้นกว่าไตรมาส 4/2564 แต่ยังอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติในระดับมากเมื่อเทียบกับช่วงที่ไม่มีการระบาดของโรคโควิด-19

18 ข้อมูลจากการสำรวจนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 200 ระหว่างวันที่ 20 พฤศจิกายน – 10 ธันวาคม 2564 โดยการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและสัมภาษณ์

10.1 การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาลไตรมาส 1/2565 จำแนกตามภูมิภาค [19]

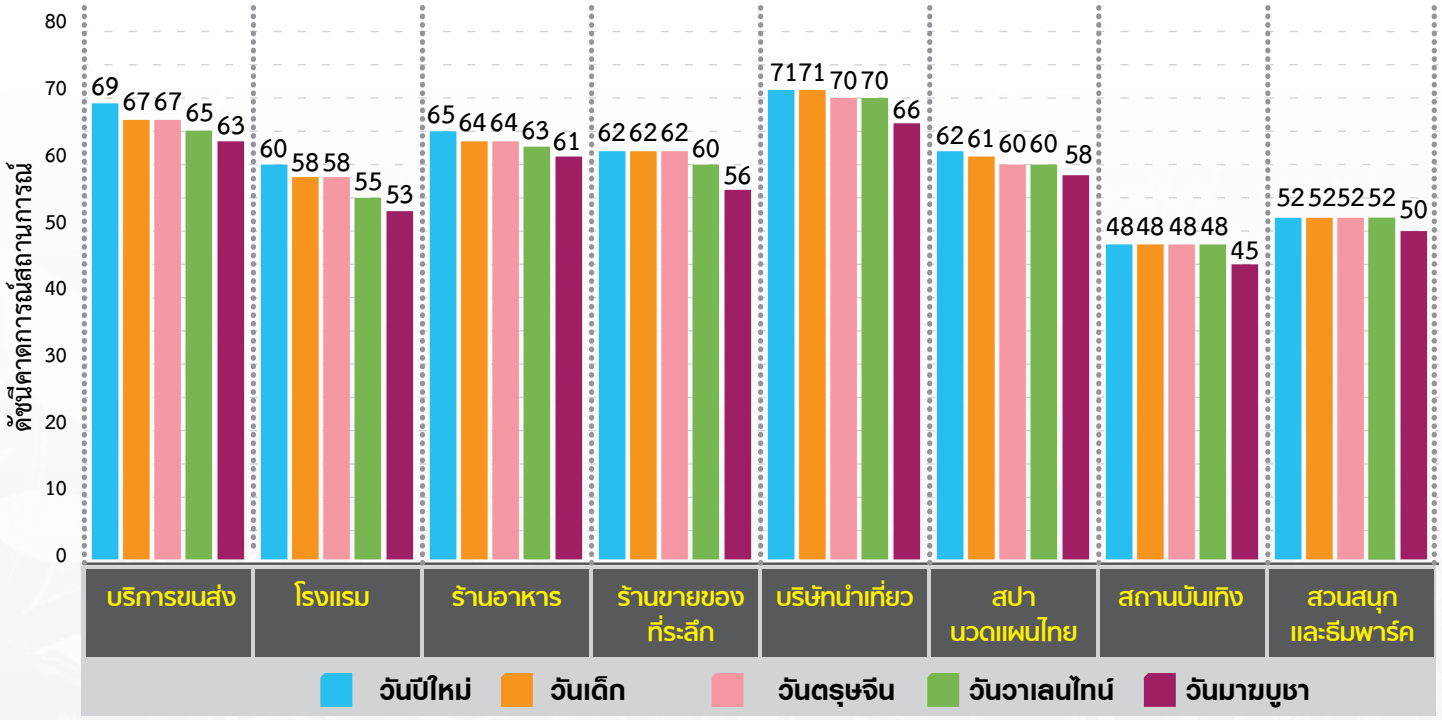
ภาพที่ 18 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาลไตรมาส 1/2565 จำแนกตามภูมิภาค

จากการคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ในไตรมาส 1/2565 ผู้ประกอบการคาดว่า สถานการณ์ท่องเที่ยวในภาคเหนือจะดีกว่าภูมิภาคอื่นในทุกเทศกาล (70-76) ทั้งนี้เนื่องจากไตรมาส 1/2565 ยังอยู่ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของทางภาคเหนือ ประกอบกับผู้ประกอบการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการเปิดประเทศให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศได้สะดวก และหลายช่องทางมากขึ้น ภูมิภาคที่สถานการณ์ท่องเที่ยวดีรองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร และภาคใต้ ตามลำดับ ซึ่งผู้ประกอบการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการเปิดประเทศเช่นเดียวกัน ส่วนภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันตก คาดว่าช่วงวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ สถานการณ์ ท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันมากนัก และอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด

19 *หมายเหตุ ขณะทำการสำรวจยังไม่เกิดข่าวการแพร่กระจายของไวรัสโควิดโอมิครอนอย่างแพร่หลาย*

10.2 การคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 1/2565 จำแนกตามประเภทธุรกิจ[20]

ภาพที่ 19 ดัชนีคาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาลไตรมาส 1/2565 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

เทศกาลปีใหม่ บริษัทนำเที่ยวคาดว่าจะมีผลประกอบการที่ดีขึ้นมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (71) รองลงมาคือ บริการขนส่ง (69) ธุรกิจร้านอาหาร (65) ร้านขายของที่ระลึก (62) สปาและนวดแผนไทย (62) และธุรกิจที่พักแรม (60) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (48) คาดว่าผลประกอบการต่ำที่สุด

วันเด็กแห่งชาติ บริษัทนำเที่ยวคาดว่าจะมีผลประกอบการที่ดีขึ้นมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (71) รองลงมาคือ บริการขนส่ง (67) ธุรกิจร้านอาหาร (64) ร้านขายของที่ระลึก (62) สปาและนวดแผนไทย (61) และธุรกิจที่พักแรม (58) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (48) คาดว่าผลประกอบการต่ำที่สุด

เทศกาลตรุษจีน บริษัทนำเที่ยวคาดว่าจะมีผลประกอบการที่ดีขึ้นมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (70) รองลงมาคือ บริการขนส่ง (67) ธุรกิจร้านอาหาร (64) ร้านขายของที่ระลึก (62) สปาและนวดแผนไทย (60) และธุรกิจที่พักแรม (58) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (48) คาดว่าผลประกอบการต่ำที่สุด

เทศกาลวาเลนไทน์ บริษัทนำเที่ยวคาดว่าจะมีผลประกอบการที่ดีขึ้นมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (70) รองลงมาคือ บริการขนส่ง (65) ธุรกิจร้านอาหาร (63) ร้านขายของที่ระลึก (60) สปาและนวดแผนไทย (60) และธุรกิจที่พักแรม (55) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (48) คาดว่าผลประกอบการต่ำที่สุด

วันมาฆบูชา บริษัทนำเที่ยวคาดว่าจะมีผลประกอบการที่ดีขึ้นมากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (66) รองลงมาคือ บริการขนส่ง (63) ธุรกิจร้านอาหาร (61) ร้านขายของที่ระลึก (62) สปาและนวดแผนไทย (58) และธุรกิจที่พักแรม (56) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (45) คาดว่าผลประกอบการต่ำที่สุด

20 *หมายเหตุ ขณะทำการสำรวจยังไม่เกิดข่าวการแพร่กระจายของไวรัสโควิดโอมิครอนอย่างแพร่หลาย*

11 การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตารางที่ 1 การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ไตรมาส	นักท่องเที่ยว 2562^{P} (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2563^{P} (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2564^{P} (ล้านคน)	อัตราการเติบโต 2564^{P} (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2562 (ล้านบาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2563^{P} (ล้านบาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2564^{P} (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต 2564^{P} (ร้อยละ)
1	10.79	6.69	20,172	-99.81	518,999	332,013	NA	NA
2	9.01	0	20,275	100	388,705	0	NA	NA
3	9.71	0	45,398	100	479,517	0	NA	NA
4	10.41	0.01	342,024^{P}	100^{P}	524,587	NA	NA	NA
รวม	39.92	6.70	427,869^{P}	-93.60^{P}	1,911,808	NA	37,739.44^{P}	NA

หมายเหตุ : p แทน ค่าคาดการณ์โดยผู้วิจัย โดยใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง NA แทน ยังไม่มีรายงาน

- อัตราการเติบโตเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี 2563
- จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติภายใต้สมมติฐานประเทศไทยไม่มีการแพร่ระบาดระลอกใหม่ในไตรมาส 4/2564 และนโยบายการเปิดประเทศเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้
- รายได้จากนักท่องเที่ยว คำนวณจากรายได้เฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาส 4/2564 คนละ 80,926 บาทต่อคนต่อทริป

ในไตรมาส 4/2564 มีการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับชาวต่างชาติประมาณ 342,024 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2563 และคาดว่าทั้งปี 2564 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยประมาณ ประมาณ 427,869 คน ลดลงร้อยละ 93.60 เมื่อเทียบกับปี 2563 และมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปีประมาณ 37,739.44 ล้านบาท ทั้งนี้ *ตัวเลขคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นการคาดการณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่กระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ และยังไม่เกิดข่าวการแพร่กระจายของไวรัสโควิดโอมิครอน*

บทสรุป

เนื่องจากในไตรมาสที่ผ่านมาอยู่ในช่วง **“ล็อกดาวน์”** และ **“เคอร์ฟิว”** ตลอดทั้งไตรมาส และไตรมาสนี้มีการผ่อนคลายมาตรการ **“ล็อกดาวน์”** และยกเลิก **“เคอร์ฟิว”** ทั่วประเทศ อีกทั้งมีการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติในวันที่ 5 พฤศจิกายน เป็นต้นมา ส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4/2564 อยู่ที่ระดับ 47 ซึ่งเป็นค่าที่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมามาก แต่สถานการณ์การท่องเที่ยวยังถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมากที่สุด และคาดว่าในไตรมาสหน้าสถานการณ์ท่องเที่ยวจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้มาก เนื่องจากไตรมาสหน้ายังคงเป็นฤดูท่องเที่ยวของประชาชนชาวไทย ประกอบกับมีเทศกาลหลายเทศกาล นอกจากนี้รัฐบาลมีแผนที่จะเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เข้าประเทศได้สะดวกและหลายช่องทางมากขึ้น *(หมายเหตุ ขณะทำการสำรวจยังไม่เกิดข่าวการแพร่กระจายของไวรัสโควิดโอมิครอน)*

สถานภาพการประกอบกิจการในไตรมาสนี้ พบว่า สถานประกอบการกลับมาเปิดบริการตามปกติเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 76 (ไตรมาส 3/2564 เปิดบริการตามปกติร้อยละ 51) และคาดว่าในไตรมาสหน้าจะเปิดทำการเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 89 นอกจากนี้พบว่า ธุรกิจขนส่งผู้โดยสารเปิดทำการปกติเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 94 ธุรกิจร้านอาหารเปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 70 เป็นร้อยละ 88 ธุรกิจนวด สปา เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 27 เป็นร้อยละ 89 ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 55 เป็นร้อยละ 86 ธุรกิจสถานบันเทิง เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0 เป็นร้อยละ 12 ธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค เปิดทำการเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 59 และคาดว่าในไตรมาสหน้าจะปิดถาวรเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 20 ด้านรายได้พบว่าไตรมาสนี้ สถานประกอบการทุกประเภทมีผลประกอบการที่ดีขึ้นกว่าไตรมาส 2-3 โดยธุรกิจร้าน

อาหารมีผลประกอบการดีกว่าธุรกิจประเภทอื่น มีรายได้กลับมาประมาณร้อยละ 38 ของรายได้ที่เคยได้รับในช่วงที่ไม่เกิดการระบาดของโรคโควิด-19 รองลงมาเป็นธุรกิจร้านขายของฝาก/ของที่ระลึก มีรายได้กลับมาร้อยละ 30 ธุรกิจสปาและนวดแผนไทยรายได้กลับมาร้อยละ 27 ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก รายได้กลับมาร้อยละ 20 ธุรกิจขนส่งรายได้กลับมาร้อยละ 19 สถานบันเทิง รายได้กลับมาร้อยละ 17 ธุรกิจสวนสนุกและธีมพาร์ค รายได้กลับมาร้อยละ 10 และธุรกิจนำเที่ยวภายในประเทศ รายได้กลับมาร้อยละ 9 เท่านั้น รายได้ในภาพรวมประมาณร้อยละ 18 ซึ่งถือว่าดีกว่าไตรมาส 2/2564 และ 3/2564 แต่ยังต่ำกว่าไตรมาส 1/2564 ด้านการจ้างงานพบว่ามีสถานประกอบการเพียงร้อยละ 5 เท่านั้นมีปัญหาขาดแรงงาน โดยธุรกิจสถานบันเทิงมีการขาดแคลนแรงงานมากที่สุด รองลงมาเป็นธุรกิจร้านอาหาร นอกจากนี้พบว่าธุรกิจในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวร้อยละ 23 มีการลดพนักงาน โดยธุรกิจสถานบันเทิงเกินกึ่งหนึ่งมีการลดพนักงาน รองลงมาเป็นธุรกิจสปาและนวดแผนไทย มีสถานบันเทิงร้อยละ 19 จะลดพนักงานเพิ่มขึ้นในไตรมาสหน้า ไตรมาสนี้มีธุรกิจโรงแรม/ที่พัก เปิดทำการปกติร้อยละ 86 มีอัตราการเข้าพักในภาพรวมทั่วประเทศร้อยละ 32 เป็นอัตราการเข้าพักที่ดีที่สุดของปีนี้ โดยภาคเหนือมีอัตราการเข้าพักสูงที่สุด (ร้อยละ 39) รองลงมาเป็นกรุงเทพมหานคร (ร้อยละ 36) ภาคใต้และภาคตะวันออก (ร้อยละ 33) ตามลำดับ ส่วนภาคกลางมีอัตราการเข้าพักต่ำที่สุด (ร้อยละ 25) นอกจากนี้พบว่าธุรกิจโรงแรมหรือที่พัก ที่เปิดทำการเกินกว่ากึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57) รายได้ไม่แตกต่างจากไตรมาส 3 ยังมีรายได้ติดลบหรืออยู่ในภาวะไม่มีกำไร อัตราการเข้าพักของโรงแรมขนาดกลาง (ร้อยละ 41) จะสูงกว่าโรงแรมขนาดใหญ่ (ร้อยละ 38) เล็กน้อย ส่วนโรงแรมขนาดเล็กจะได้รับความนิยม น้อยที่สุด และพบว่าโรงแรมขนาดใหญ่จะได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่างชาติมากที่สุด

ความกังวลมากของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีความกังวลเรื่องการขาดสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจและหนี้ครัวเรือนที่กำลังสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมากที่สุด รองลงมา คือ กลัวมีการสั่งล็อกดาวน์อีกครั้งหากมีการระบาดของไวรัสโควิด-19 ระลอกที่ 4 ในประเทศไทย การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ภายในประเทศยังมีจำนวนมาก และแรงงานต่างด้าวที่หลบหนีเข้าเมืองเป็นสาเหตุของการแพร่เชื้อโควิด-19 ภายในประเทศ ซึ่งถือว่ามีความกังวลในระดับใกล้เคียงกัน และมีความกังวลในระดับมาก ส่วนประเด็นที่กังวลน้อยที่สุด คือเรื่องการขาดแคลนแรงงานในภาคบริการมีความกังวลในระดับปานกลาง

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยพบว่า ร้อยละ 91 เห็นว่าโครงการเราเที่ยวด้วยกันเฟส 3 มีผลในการกระตุ้นการท่องเที่ยวได้มากถึงมากที่สุด และร้อยละ 91 อยากให้ต่อโครงการเราเที่ยวด้วยกันไปอีก ร้อยละ 89 มีความคิดเห็นว่าสถานประกอบการที่มีสัญลักษณ์ SHA/SHA+ มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของประชาชน

จากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ พบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 21-40 ปี (ร้อยละ 72) ส่วนใหญ่มากับครอบครัว (ร้อยละ 44) และร้อยละ 60 เคยมาเที่ยวประเทศไทย นอกจากนี้ พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่นิยมพักรีสอร์ท (ร้อยละ 63) มากกว่า โรงแรม (ร้อยละ 49) และร้อยละ 90 ตั้งใจมาประเทศไทยเพื่อการท่องเที่ยวหรือพักผ่อน โดยนักท่องเที่ยวที่มาจากทวีปยุโรปมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณ 84,381 บาท/คน/ทริป จากอเมริกามีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 82,500 บาท/คน/ทริป จากทวีปเอเชีย มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย 57,255 บาท/คน/ทริป ในภาพรวมนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่าย เฉลี่ย 80,926 บาท/คน/ทริป โดยนักท่องเที่ยวต่างชาติมีความมั่นใจในมาตรการควบคุมโควิด-19 ของประเทศไทยในระดับมาก นอกจากนี้พบว่านักท่องเที่ยวต่างชาติ ร้อยละ 65 มีความคิดเห็นว่าขั้นตอนการส่งเอกสาร/หลักฐาน เดินทางเข้าประเทศยุ่งยาก ร้อยละ 56 มีความคิดเห็นว่าการตรวจหาเชื้อโรคโควิด-19 โดยวิธี RT-PCR ในวันแรกที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรมีความยุ่งยากและมีค่าใช้จ่ายสูง ร้อยละ 51 ไม่ต้องการซื้อกรมธรรม์ในการดูแลด้านสุขภาพและโรคโควิด-19 ร้อยละ 47 มีปัญหากับการติดตั้ง Application ต่าง ๆ เพื่อติดตามในขณะท่องเที่ยวในประเทศไทย ระดับความรู้สึกยุ่งยากที่นักท่องเที่ยวต่างชาติรู้สึกทุกประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวต่างชาติมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวในประเทศไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยพึงพอใจในเรื่องความสมบูรณ์และความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คุณภาพด้านการบริการ คุณภาพของที่พัก และอาหาร/ผลไม้ ในระดับพอ ๆ กัน โดยพึงพอใจในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจน้อยที่สุด คือ แหล่งท่องราตรี/สถานบันเทิง ซึ่งยังไม่เปิดในไตรมาสนี้

12 ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

นโยบายด้านการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

1) วางนโยบายและข้อกำหนด เพื่อให้ประชาชนใช้ชีวิตอยู่กับโรคโควิด-19 ให้ได้ ถึงแม้จะมีสายพันธุ์ใหม่ ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต

1.1 มาตรการตรวจสอบหาผู้ติดเชื้อโควิด-19 โดยเน้นตรวจให้มากและตรวจให้ไว

- กำหนดมาตรฐานราคาค่าตรวจ RT-PCR หรือ ATK ให้น้อยลง เช่น ค่าตรวจ RT-PCR ไม่เกิน 500 บาท/ครั้ง ATK ไม่เกิน 100 บาท/ครั้ง และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ
- แจกชุดตรวจโควิด-19 ด้วยตัวเอง (ATK) ให้แก่ประชาชนทุกครัวเรือน สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ ให้เพียงพอและทั่วถึง
- ให้มีชุดตรวจ ATK ขายในท้องตลาดราคาที่ถูกกว่าต้นทุน โดยรัฐออกครึ่งหนึ่งประชาชนออกครึ่งหนึ่ง เช่น ราคาขายในท้องตลาดชุดละ 20 บาท
- เพิ่มจุดตรวจ ATK ให้มากขึ้น โดยจัดตั้งศูนย์ตรวจ ATK ตามแหล่งชุมชน ศูนย์การค้า
- ให้นโยบายแก่โรงพยาบาล สถานีอนามัยต่าง ๆ ให้ช่วยประชาชนตรวจ ATK
- อบรมอาสาสมัครหรือ อสม. ในการตรวจ ATK และขออาสาสมัครไปประจำศูนย์ตรวจต่าง ๆ
- ปรับปรุง Application ที่ใช้ติดตามนักท่องเที่ยวให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ใช้ QR – Code รูปเดียวสแกนการเข้าออกห้างสรรพสินค้า สถานบันเทิงได้ทั่วประเทศ และหากแหล่งที่เขาเคยไป พบผู้ติดเชื้อ ควรมีการส่งข้อมูลกลับไปบอกให้เขาเฝ้าระวังสังเกตดูอาการของตัวเอง ถ้าสงสัยว่าติดเชื้อโควิด-19 และต้องการความช่วยเหลือ ให้รีบโทรหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการช่วยเหลือทันที
- ทำข้อตกลงกับสายการบินต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวที่ติดเชื้อโควิด-19 ในประเทศไทย สามารถเลื่อนเที่ยวบินได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย (ขายประกันเพิ่มตอนซื้อตั๋วเครื่องบิน)

1.2 มาตรการรองรับผู้ป่วย

- เตรียมศูนย์พักคอยในชุมชนสำหรับผู้ป่วยกลุ่มสีเขียว ที่ตรวจ ATK และพบว่าตัวเองติดเชื้อโควิด-19 แต่ไม่มีสถานที่กักตัว สามารถแยกตัวออกมาจากครอบครัวเพื่อกักตัวได้ โดยให้ผู้นำชุมชน อสม. และทหารช่วยกันดูแลอำนวยความสะดวก
- พัฒนาเรื่องฐานข้อมูลเพื่อการบูรณาการความช่วยเหลือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เช่น พัฒนาฐานข้อมูลของจำนวนเตียงว่างในแต่ละโรงพยาบาลภายในจังหวัด ระหว่างจังหวัด ซึ่งในอนาคตก็สามารถยังใช้ได้ไม่ว่าจะเป็นโรคอะไรก็ตาม
- พัฒนา Application การนำส่งผู้ป่วยไปโรงพยาบาล เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและสามารถช่วยเหลือได้ทันท่วงที ไม่ซ้ำซ้อนเหมือนกับ Application food-panda ใครอยู่ใกล้ที่สุดให้ไปรับก่อน ฉับไว ทันท่วงที
- จัดหายาต้านหรือยารักษาโรคโควิด-19 และวัคซีนที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

1.3 มาตรการป้องกันการเข้ามาของโรคระบาดต่าง ๆ

- เพิ่มความเข้มงวดและจริงจังในการป้องกันการลักลอบเข้าเมืองตามตะเข็บแนวชายแดน
- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดประเภทอื่น ๆ ให้แก่แรงงานต่างด้าวที่ยังไม่เคยได้รับวัคซีนใด ๆ เพื่อป้องกันการนำโรคระบาดมาแพร่กระจายในประเทศ โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่ทำงานในร้านอาหาร (ให้กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาว่าควรฉีดวัคซีนอะไรบ้าง)

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

2) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประชาชนภายในประเทศอย่างเข้มข้น**

- กระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยการสร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวภายในประเทศ เช่น เพิ่มความถี่ในการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล/วันหยุดยาว ในแต่ละภูมิภาค
- สนับสนุนให้ประชาชนที่มีรายได้สูงและรายได้ระดับปานกลางได้ออกมาท่องเที่ยวมากขึ้น โดยส่งเสริมให้พนักงานบริษัทและข้าราชการลาพักร้อนเพื่อให้พักผ่อนท่องเที่ยว ออกมาตรการให้ข้าราชการทุกคน มีช่วงเวลาได้หยุดทำงานในแต่ละปีเป็นเวลา 10 วัน เพื่อให้ได้ท่องเที่ยวพักผ่อน สนับสนุนเงินให้แก่ประชาชนที่เสียภาษีมากกว่า 20,000 บาทต่อปี ด้วยการคืนภาษี คนละ 5,000 บาท เข้า Application เป๋าตังค์ เพื่อใช้ในการลดราคาที่พัก ตั๋วเครื่องบิน รถเช่า แท็กซี่ สปา ค่าทัวร์ โดยให้ใช้ได้ง่ายเหมือนกับโครงการคนละครึ่ง
- พิจารณากำหนดวันหยุดราชการเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ โดยให้มีวันหยุดยาวติดต่อกันเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้งให้เลื่อนวันหยุดให้ตรงกับวันศุกร์และวันจันทร์

3) **ส่งเสริมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ**

- เพิ่มช่องทางในการเดินทางเข้าประเทศโดยเปิดด่านทางบกทางน้ำเพิ่มขึ้น เช่น ด่านหนองคาย ด่านปาดังเบซาร์ การเข้ามาของเรือสำราญจากต่างชาติ
- ลดขั้นตอนในการตรวจเอกสารการเดินทางเข้าประเทศ และหาแนวทางปฏิบัติเพื่ออนุมัติให้รวดเร็วขึ้น
- ลดขั้นตอนการตรวจเชื้อโควิด-19 เช่น ทันทีที่ลงสนามบิน ทุกคนต้องตรวจ ATK และตรวจ RT-PCR ซ้ำอีกครั้งในวันที่ 5 เมื่อเดินทางมาถึงประเทศไทย เนื่องจากก่อนเดินทางมา 72 ชม.นักท่องเที่ยวเพิ่งตรวจ RT-PCR มาแล้ว และถ้าหากมีการการติดเชื้อในช่วงนี้ นักท่องเที่ยวบางคน อาจยังตรวจไม่พบเชื้อที่สนามบิน และช่วงแรกของการติดเชื้ออัตราการแพร่เชื้อต่ำ เพราะเชื้อยังไม่มาก นอกจากนี้ต้องมีระบบตรวจสอบนักท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้ตรวจตรวจ RT-PCR ภายใน 5 วันอีกด้วย
- สร้างบรรยากาศการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น กำหนดแหล่งท่องเที่ยวที่มีลูกค้าหลักเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นเขตท่องเที่ยวพิเศษ (Sand Box) เช่น กรุงเทพมหานคร (บางจุด) พัทยา เชียงใหม่ ภูเก็ต ชะอำ หัวหิน เพื่ออนุญาตให้สถานบันเทิง ร้านอาหาร ในเขตเหล่านี้ทำการได้ปกติ (อาจต้องมี SOP ต่าง ๆ ออกมาด้วย) ส่วนจังหวัดอื่นอนุญาตให้เปิดสถานบันเทิงได้เฉพาะพื้นที่เปิดโล่งเท่านั้น และดื่มแอลกอฮอล์ได้ไม่เกิน 2 ทุ่ม

นโยบายด้านเศรษฐกิจ

4) **กระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนอย่างเต็มกำลัง โดยต่อโครงการ “คนละครึ่งเฟส 4” และ โครงการอื่นๆ**

12.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

5) **ให้ความสำคัญกับการป้องกันการติดต่อของโรคโควิด-19** โดย ลดความเสี่ยงเลี่ยงการสัมผัส เข้าร่วมเป็นสถานประกอบการที่มีสัญลักษณ์ SHA/SHA+

6) **ให้ความสำคัญกับลูกค้าเก่า** (จากการสำรวจ ร้อยละ 60 ของนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นนักท่องเที่ยวที่เคยมาประเทศไทย)

- ขอข้อมูลการติดต่อกลับ เพื่อนำเสนอโปรโมชันหรือส่วนลดพิเศษให้แก่ลูกค้าเก่า
- หาวิธีสร้างความประทับใจให้แก่ลูกค้า เช่น ให้ความสำคัญกับการบริการลูกค้าทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน มีการบริการพิเศษ แก่ลูกค้าเก่า มอบของชำร่วยเล็ก ๆ น้อย ๆ มอบ Gift voucher ให้แก่ลูกค้า ทั้งนี้เพื่อดึงดูดให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำและเป็นการประชาสัมพันธ์โดยให้ลูกค้าบอกต่อปากต่อปาก

7) **สร้างระบบการบริการแบบไร้รอยต่อ** โดยการทำธุรกิจแบบมีเครือข่าย เช่น สปา+โรงพยาบาล+โรงแรม โรงแรม+บริษัทนำเที่ยว+ขนส่งผู้โดยสาร+ร้านอาหาร

8) **ให้การสนับสนุน ร่วมมือกับแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีประสบการณ์การท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวในจังหวัดของท่านได้มากขึ้น**

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณจากผลการสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาสและรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางแผนนโยบาย ในการสรุปผลสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีกระทำโดยการถามคำถามผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทุก ๆ ไตรมาส โดยใช้คำถามหลักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

- ท่านประเมินผลการประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสนี้ อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีทั่ว ๆ ไป
- ท่านคาดว่าผลประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสหน้าจะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีทั่ว ๆ ไป

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก: ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), ดีขึ้น (150), หรือ ดีขึ้นมาก (200) จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยก็จะได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

การแปลผล

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 0-50 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มากที่สุด**
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 51-80 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มาก**
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติมาก**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 80-99 ถือว่าผลประกอบการ**ลดลง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับต่ำกว่าปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 100 ถือว่าผลประกอบการ**ไม่แตกต่าง**จากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 101-150 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติ**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 151-180 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มาก**
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมาก**

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 181-200 ถือว่าผลประกอบการ**ดีกว่า**ช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา**มากที่สุด**
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยว **ในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมากมากที่สุด**

นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยว เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4 ปี 2564 นี้ ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือน 20 พฤศจิกายน - 10 ธันวาคม 2564 มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามทั้งหมด 960 ราย ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทย มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชาชนทั่วไปทั้งหมด 470 ราย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 200 ราย

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

ภาพปก

ตลาดน้ำอัมพวา
Tourism Authority of Thailand
https://thai.tourismthailand.org/Attraction/ตลาดน้ำอัมพวา

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM COUNCIL OF THAILAND
สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย